

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Jutrzenka«:
stuletnia, ale wciąż młoda
| s. 3

Nowe nie zawsze
znaczy lepsze
| s. 4

Wielkanocne
inspiracje kulinarne
| s. 5

Przed rokiem zamarliśmy w przerażeniu

Przed rokiem, w sobotę 10 kwietnia tuż przed godz. 9.00, cała Polska zamarła w przerażeniu na wieść o największej po 1945 roku tragedii w dziejach państwa. Ba, cały świat zamarł, gdy media poinformowały, że w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem zginęli prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Lech Kaczyński, jego żona Maria i 94 przedstawicieli polskich elit politycznych.

„Prezydent, jego małżonka, politycy, wojskowi, duchowni, kombatanci i przedstawiciele Rodzin Katyńskich lecieli rządowym samolotem Tu-154M na uroczystości 70. rocznicy zbrodni katyńskiej. Samolot rozbił się w sobotę 10 kwietnia o godz. 8.56 w czasie podejścia do lądowania w trudnych warunkach pogodowych, kilkaset metrów od pasa startowego lotniska wojskowego Siewierny. Maszyna rozbijała się podczas drugiego podejścia, gdy nad lotniskiem była wielka mgła” – pisaliśmy w „Głosie Ludu” trzy dni po tragedii, we wtorek 13 kwietnia.

Cytowaliśmy wówczas słowa premiera Donalda Tuska: „Takiego dramatu współczesny świat nie widział”. Polski premier jeszcze w sobotę udał się na miejsce tragedii do Smoleńska, gdzie spotkał się z premierem Rosji Władimirem Putinem. W tym samym dniu Jarosław Kaczyński zidentyfikował na miejscu katastrofy ciało prezydenta, swojego brata-bliźniaka, i jego żony.

Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, podkreślał w tym samym numerze naszej gazety: „Polska w trakcie kilku minut straciła swoją elitę polityczną, kulturalną, religijną i wojskową. Mniejszość polska w Czechach straciła w dodatku zanych przyjaciół. Wśród osób, które tragicznie zginęły, był oprócz pary prezydenckiej również Maciej Płażyński, były wicemarszałek polskiego Senatu i obecny prezes Stowarzyszenia »Wspólnota Polska«, które otacza opieką miliony Polaków żyjących poza granicami kraju”. Prezes Zarządu Głównego PZKO, Jan Ryłko, stwierdził: „Dla mnie miejsce i data tej tragedii są o tyle bardziej znaczące, że przed 70 laty zginął w Rosji z rąk stalinowskich oprawców mój dziadek, Józef Pilich. Tym bardziej jestem w tej chwili myślami wśród tych wszystkich, których połączyl gromny ból”...

Od katastrofy smoleńskiej minie jutro rok. Polska nadal żyje tą tragedią. O ile jednak tuż po niej Polacy zjednoczyli się w bólu, po kilku miesiącach tragedia zaczęła dzielić rodaków. Mówią o tym także Zaolziacy, których poprosiliśmy w przeddzień pierwszej rocznicy tamtych zdarzeń o kilka słów.

– Przez ten rok życie powracało powoli do normalności – mówi prezes Szymeczek. – Chociaż działa się to powoli i smutno, także na Zaolziu.

Głos Ludu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Największa tragedia w Polsce od czasów II wojny światowej. Prezydent RP Lech Kaczyński, jego żona i 94 przedstawiciele polskich elit zginęli w sobotniej katastrofie samolotu pod Smoleńskiem. Obowiązki głowy państwa przejął marszałek Sejmu Bronisław Komorowski. Trumna z ciałem Lecha Kaczyńskiego zostanie od dziś wystawiona na widok publiczny. Rząd planuje wielkie uroczystości pogrzebowe ofiar katastrofy na sobotę w Warszawie.

Żałoba narodowa

Fot. ARC

Pierwsza strona „Głosu Ludu” z 13 kwietnia 2010 roku.

Powtórzę bowiem, że straciliśmy pod Smoleńskiem wielu przyjaciół, wśród nich prezydenta Lecha Kaczyńskiego, z którym mogliśmy się spotykać zarówno na Zaolziu, jak i w Pradze... Uważam, że do dziś nie potrafimy zrozumieć ogromu tej tragedii. Smutek zostanie w nas chyba do końca życia... Ale życie toczy się dalej, są nowe problemy, nowe wyzwania. Mamy nowego prezydenta, z którym spotkaliśmy się ostatnio w Pradze, są nowi ludzie na najwyższych stanowiskach politycznych. Boli tylko jedno: tragedia w pierwszych dniach połączyła Polaków, zazdrościł nam tego cały świat. Później przyszły jednak coraz bardziej dzielące dyskusje, walka o krzyż. Ale cóż, do dziś nie do końca wyjaśniona tragedia zawsze chyba będzie budzić cały szereg pytań, będzie impulsem do różnych rozważań.

Podobnie uważa szef PZKO, Jan Ryłko. – Przed rokiem, ze względu na najwyższych stanowiskach politycznych. Boli tylko jedno: tragedia w pierwszych dniach połączyła Polaków, zazdrościł nam tego cały świat. Później przyszły jednak coraz bardziej dzielące dyskusje, walka o krzyż. Ale cóż, do dziś nie do końca wyjaśniona tragedia zawsze chyba będzie budzić cały szereg pytań, będzie impulsem do różnych rozważań.

Podobnie uważa szef PZKO, Jan Ryłko. – Przed rokiem, ze względu

na wymiar tej tragedii, połączyliśmy się, wszyscy Polacy, w bólu. Dzisiaj z przykrością trzeba stwierdzić, że tragedia wykorzystywana jest przez różnych polityków do własnych prywatnych celów. Jest to smutne, zwłaszcza kiedy obserwujemy to z perspektywy Zaolzia. Dlatego uważam, że takie podejście do tej katastrofy jest głęboko upokarzające i niemoralne – podkreśla Ryłko. Dodaje, że on uczy pierwszą rocznicę tragedii smoleńskiej w Pradze, na koncercie zorganizowanym przez ambasadora RP w Pradze, Jana Pastwę. – A jeśli chodzi o Zaolziaków, to sądzię, że każdy będzie przeżywał tę rocznicę w swój osobisty i niepowtarzalny sposób. Bo przecież to ważna rocznica – zapewnia prezes ZG PZKO.

O tragedii smoleńskiej wypowiadał się w „Głosie” przed rokiem także Jan Branny, dzisiaj honorowy prezes Macierzy Szkolnej. – Można powiedzieć, że nadal żyjemy tą tragedią – mówi po roku. – Odeszło przecież tylu ludzi, którzy byli nam przyjylni. Na szczęście udało nam się nawiązać nowe kontakty i mam nadzieję, że dalej będziemy współpracować z Senatem RP, Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” tak, jak było to przed 10 kwietnia 2010 roku.

Zapytaliśmy o zdanie także byłego już konsula generalnego RP w Ostrawie, Jerzego Kronholda. – Smoleńsk podzielił Polaków i ten podział pozostaje dzisiaj, w rok po katastrofie, największą stratą obok strat w ludziach. Raną, która długo będzie się goić. Pozostają też pytania, na które do dziś nie ma odpowiedzi. Dotyczą one kwestii fundamentalnych w tej sprawie, przede wszystkim myślę tu o ujawnieniu wyników polskiego śledztwa. Rząd i premier zbyt z tym zwlekają – podkreśla Kronholm.

JACEK SIKORA

**Masz imprezę?
Spodziewasz się gości?**

RIVER GASTRO catering & food

- Nasza oferta: gotowe mrożone zestawy, dienne menu, zimne płyty, deski serów, deska swojskich wyrobów, koreczki, kanapki. Najlepsze pieczone kity, indyki, proszki i inne przysmaki wg Twojego zamówienia.
- Zamówienia i info: 605 180 266, www.mrazenky.cz
- Dowóz pieczenych specjalów do Trzyńca, Jabłonkowa, Czeskiego Cieszyńca i okolic GRATIS. Dowozimy zawsze świeże i ciepłe! Także w weekendy i święta.
- PROMOCJA !!! – do każdego pieczonego specjalu zawsze dodajemy przekąskę!**

GL-174

REKLAMA

Sportovní areál VENDRYNÉ Vitality Slezsko

WITALNA RESTAURACJA
zaprasza Was
do urządzania uroczystości
rodzinnych dokładnie według
WASZYCH ŻYCZEŃ

Bliższe informacje:
Martina Kiszová
email: martina.kiszova@vitalityslezsko.cz
mob.: +420 732 920 550

WIĘCEJ
znajdziesz na www.VITALITYSLEZSKO.cz

GL-012

REKLAMA

VELIKONOCE NA HRADE
16. – 17. dubna 2011 od 10.00 do 18.00 hodin

Slezskoostravský hrad
www.slezskoostravskyhrad.cz

GL-XXX

**BOHEMIA COAL®
s.r.o.**

Korzystne zakupy
w naszych oddziałach:

- CZESKI CIESZYN,**
Rybářská ulice
(STAVEBNINY U PŘEHRADY)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
  - Materiały budowlane, żwiry, piaski, cement, zaprawy murarskie i in.
  - Brykiety drzewne i torfowe
  - Korzystny wynajem magazynów, warsztatów i biur
  - Ziarna i mieszanki paszowe
  - Narzędzia
  - Od 15. 4. 2011 rozpoczynamy skup złomu
- Tel. 733 125 276, 558 711 598
Ing. Minařík
Po-Pt 6.30-16.00, So 6.30-11.00
- TRZYNIEC**, Frýdecká (AREÁL TRITREG)
(AREÁL TRITREG)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
  - Žwiry, piaski, cement, wapieniec
  - Brykiety drzewne i torfowe
- Tel. 558 339 081, 731 118 505
p. Maroszová
Po-Pt 7.00-15.00, So 8.00 – 11.30

Sprzedaż również w sobotę
OFERUJEMY KORZYSTNE CENY!

GL-213

ZDARZYŁO SIĘ

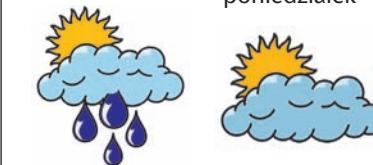
DAWNIEJ W KARWINIE

W czwartek w Karwinie odbyło się pierwsze spotkanie pracowników byłych karwińskich przedszkoli. Były nauczycielki oraz pozostałe pracownice wspominały losy 15 nieistniejących już placówek.

Reportaż na stronach 6 i 7

POGODA

sobota	niedziela
poniedziałek	

dzień: 10 do 14 °C   dzień: 11 do 16 °C
noc: 8 do 4 °C   noc: 4 do 0 °C
wiatr: 5-10 m/s   wiatr: 3-7 m/s

KRÓTKO

SPADŁ Z MOSTU

WIERZNIOWICE (dc) – W środę po południu 16-letni chłopiec spadł z mostu na Olszce, z wysokości ok. dziesięciu metrów. Wezwani ratownicy znaleźli go leżącego pod mostem. W momencie ich przyjazdu był przytomny. Lekarz stwierdził obrażenia klatki piersiowej i kręgosłupa. Rannemu podano leki uśmierzające ból. Założono mu kołnierz szyjny i na specjalnym materacu został przetransportowany śmigłowcem do Szpitala Akademickiego w Ostrawie-Porubie.

* * *

PRZEZ ŚCIANE DO PSA

KARWINA (dc) – Dziurę w ścianie musieli przebić strażacy, by uratować małego pieska, który w środę wpadł do szybu windy w jednym z karwińskich domów. Podczas remontu windy w drzwiach na trzecim piętrze został nieduży otwór, którym czworonóg spadł o trzy piętra niżej. O tym, że przeżył, świadczyło jego szczekanie. Wezwani strażacy musieli przebić się przez ścianę łazienki jednego z mieszkań, siedzącej na dole z szybem windy i przez otwór wyciągnąć zwierzę. Pies nie odniósł żadnych obrażeń. Właścicielowi mieszkania wyrządzone szkody pokryje ubezpieczalnia.

* * *

OKD ZAMIERZA KOPAĆ POD WYGODĄ

ORŁOWA (dc) – Przedstawiciele spółki węglowej OKD spotkali się w czwartek z mieszkańcami Wygody, części Orłowej. Tematem było wydobycie węgla na jej terenie. Radim Tabášek, dyrektor ds. personalnych OKD, zapewnił zebranych, że przed rozpoczęciem wydobycia spółka będzie uzgadniała z właścicielami nieruchomości, które ucierpią na skutek eksploatacji, sposób wypłaty odszkodowań. W grę wchodzą trzy opcje – przeprowadzana na bieżąco likwidacja szkód, wykupienie nieruchomości lub zapewnienie budowy nowego domu. Przed rozpoczęciem wydobycia musi być przeprowadzona analiza wpływów przedsięwzięcia na środowisko naturalne (tak zwana E.I.A.), OKD musi też otrzymać pozwolenie na rozpoczęcie działalności górniczej. Kierownictwo spółki uzasadnia wydobycie węgla pod Wygodą zapewnieniem przyszłości firmie, która jest największym producentem w regionie.

CYTAT DNIA

Nie masz znać języka niemieckiego, by być Niemcem, bo narodowość to cecha dziedziczna. Pamiętaj, kim byli twoi przodkowie i twoi rodzice. Weź to pod uwagę, zadeklaruj odważnie swoją narodowość zgodnie z twoim odczuciem – zaapelowała do mieszkańców w regionie Niemców, by w Spisie Powszechnym deklarowali narodowość niemiecką, Rada Niemców Górnogórskich. W ten sposób skupieni w istniejącej od ponad ośmiu lat Radzie przedstawiciele niemieckich organizacji mniejszościowych odnieśli się do niedawnych publikacji i wypowiedzi działaczy PiS (w tym prezesa partii Jarosława Kaczyńskiego), utożsamiających tak zwaną śląskość z „zakamuflowaną opcją niemiecką”. (kor)

Zaolziański uniwersytet obchodził piąte urodziny

W Salonie Muzycznym Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie odbyło się w pierwszy czwartek kwietnia tradycyjne spotkanie Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego. MUR, jak zwykliśmy skracać nazwę tej inicjatywy Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, świętował pięciolecie istnienia. Na uroczystości przygotowanej z tej okazji towarzyszył nie tylko wykład księdza Rafała Śpiewaka i krótki recital młodego polskiego barda, Jakuba Blokesza, ale też „chrzest” pierwszego skryptu MUR-u.

Publikację pt. „Scriptum Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego”, która zawiera wszystkie wykłady z ostatnich dwóch lat akademickich, „ochrzciły” wspólnie z dyrektorem MUR-u, wiceprezesa ZG PZKO Danutą Chwajol, konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Oliszewska, oraz prezes ZG PZKO, Jan Rytko. Wcześniej jednak uczestnicy uroczystości, wśród nich głównie wierni słuchacze MUR-u, wysłuchali ciekawego wykładu ks. Śpiewaka, który nazwał swoje wystąpienie „Patriotyzm jako odruch samozachowawczy w globalnym kryzysie cywilizacyjnym”. Mówił m.in. o tym, że najcenniejsze wartości dla człowieka, jak patriotyzm, są sięgnięciem do korzeni, do źródeł. Zwrócił też uwagę na różnice między patriotyzmem a nacjonalizmem. – Jeśli nacjonalizm uznaje tylko dobro własnego narodu i tylko do niego dąży, nie licząc się z prawami i interesami innych narodów, patriotyzm, jako miłość do ojczyzny, przyznaje wszystkim narodom to samo prawo. Patriotyzm

jest drogą uporządkowania miłości społecznej – podkreślił ks. Śpiewak.

– Ta uroczystość była dla mnie niesamowitym przeżyciem – powiedziała nam po spotkaniu Danuta Chwajol. – Podobał mi się bardzo występ Jakuba Blokesza, a zwłaszcza wykład księdza Rafała Śpiewaka. Wykładowca zaskoczył nas przede wszystkim wspaniałym językiem polskim. To była poezja mówiona prozą!... Nie mówiąc już o bardzo

głębokich treściach, które nam ks. Śpiewak przekazywał. Te jego słowa o historii wszystkie dały się przymierzyć do Zaolzia.

Jak zdradziła nam dyrektor MUR-u, następne, majowe spotkanie, odbędzie się tym razem nie w pierwszy czwartek miesiąca, jak do tego przywykliśmy, ale w sobotę 7 maja. Będzie to bowiem spotkanie wyjazdowe Uniwersytetu. – Organizujemy wycieczkę edukacyjną Szlakiem Morcinka w Skoczowie – wyjaśnia Danuta Chwajol. – Spotkamy się o godz. 9.00 na cmentarzu komunalnym w Cieszynie przy grobie Gustawa Morcinka, a później samochodami wyjedziemy do Skoczowa. Przewodniczką będzie Halina Szotek, która wygłosiła wspaniałą wykład o Morcinku na marcowym spotkaniu. Na każdym przystanku będziemy też czytać najciekawsze fragmenty książek, a także listy pochodzącego z Karwiny pisarza, którego życie i twórczość przypominamy sobie w tym roku w ramach Roku Gustawa Morcinka na Zaolziu – dodała dyrektor MUR-u. (kor)

Danuta Chwajol prezentuje „Scriptum Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego”.

Fot. JACEK SIKORA

Festiwal z myślą o najmłodszych

Jubileuszowa XX edycja Festiwalu Zawodowych Teatrów i Teatrzyków dla Dzieci „Miniteatro” Jirégo Tiabitanza rozpoczęła się dziś w Hawierzowie. Bardzo cieszy nas fakt, iż pochodzący sprzed 20 lat pomysł zorganizowania spotkania aktorów i autorów sztuk scenicznych dla dzieci został na stałe wpisany do kalendarza cyklicznych wydarzeń kulturalnych w Hawierzowie i stał się tutejszą tradycją – przyznaje Libor Křen ze Stowarzyszenia „Miniteatro”. – Również w tegorocznej edycji zaprezentujemy naszym widzom nowe przedstawienia, nowy sposób ich interpretacji. Wszystko po to, by przyciągnąć uwagę młodego odbiorcy i przybliżyć mu

atmosferę żywego teatru, w którym widz ma kontakt z aktorem występującym na scenie – zapewnia.

Festiwal trwać będzie przez cały następny tydzień, zakończy się dopiero w niedzielę 17 kwietnia. Przedstawienia odgrywane będą w sali kulturalnej Domu Kultury im. Petry Bezruča, bilet na każde z nich kosztować będzie 40 koron. Do Hawierzowa przyjadą teatry i teatrzyki z całej Republiki Czeskiej – m.in. z Pragi, Brna, Pilzna, wystąpi też słowackie Divadlo v Kufri z Koszyc. Szczególny program przedstawień znaleźć można na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Kultury w Hawierzowie – www.mkshavirov.cz. (wib)

Kandydatów dwóch

Rozpoczął się kolejny etap konkursu mającego wyłonić osobę, która od przeszłego roku szkolnego pokieruje Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszynie. Kilka dni temu po raz pierwszy zebrała się specjalna komisja, której zadaniem jest przeprowadzenie rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami oraz wydanie opinii, na podstawie której Rada Wojewódzka mianuje nowego dyrektora.

– Pierwsze posiedzenie miało charakter organizacyjny – wyjaśnia Lidia Kosiec, członek komisji z ramienia grona pedagogicznego szkoły. – Otrzymaliśmy materiały, w których znajdowały się zasady konkursu, a w teczce z adnotacją „poufne” także zgłoszenia kandydatów. Ich nazwiska znają tylko członkowie komisji, a więc siedem osób: Věra Palková (wiceprezident), Petr Gawlas (wojewódzki

radny, senator), Libor Lenčo (kierownik wojewódzkiego wydziału szkolnictwa), Kazimierz Worek (inspektor szkolny), Bohumil Vévoda (dyrektor karwińskiego gimnazjum), Lidia Kosiec oraz Tadeusz Filipek (przewodniczący Rady Szkoły). – Nie mogę zdradzić, kto startuje w konkursie, mogę tylko powiedzieć, iż kandydatów jest dwóch – dodaje Kosiec.

Oprócz komisji w przesłuchaniach z głosem doradczym uczestniczyć będą przedstawiciel Czeskiego Cieszyna, wiceburmistrz Stanisław Folwarczny, oraz wiceprezident Kongresu Polaków Tadeusz Wantuła i psycholog.

Rozmowy z kandydatami, po których komisja ogłosi swój werdykt, odbędą się 2 maja. Definitywna akceptacja nowego dyrektora nastąpi dopiero w trakcie posiedzenia Rady Wojewódzkiej. (wib)

Dwieście mostów czeka na remont – doczekają się tylko niektóre

Co piąty most na drogach niższej kategorii w województwie morawsko-śląskim jest w bardzo złym stanie technicznym. Niewiele lepszy jest stan dróg. Zarząd Województwa musiał w środę przeznaczyć na ich remonty o 100 mln koron więcej, niż zakładał pierwotny projekt budżetu. Remonty dróg rozpoczęły się w maju, mostów – w maju lub czerwcu.

– Rokrocznie w budżecie na remonty dróg przeznaczona jest określona kwota, którą koryguje się po skończeniu zimy, w zależności od tego, jaki zima miała przebieg i jakie

wyrządziła szkody – wyjaśniła rzecznik Urzędu Wojewódzkiego, Sárka Vlčková. Plan remontów dróg II kategorii przewiduje, że pochłoną one 142 mln koron. Wśród 18 odcinków dróg, które będą remontowane (spis może jeszcze, według słów rzeczników, ulec drobnym poprawkom), nowej nawierzchni doczeka się kilka dróg naszego regionu – w Łomnej Górnnej, Błędowicach, Piewałdzie i Boguminie.

Zarząd Województwa zatwierdził też plan remontu kilku mostów. W budżecie przeznaczono na ten cel 52

mln koron. To jednak tylko kropka w morzu potrzeb, ponieważ spośród przeszło 1000 przepraw, znajdujących się na drogach II i III klasy, 211 jest w bardzo złym stanie technicznym. Remont wymaga więc co piątego. W powiecie karwińskim rekonstrukcji doczeka się most w Lutyni Dolnej, w powiecie frydecko-miasteckim – w Fryczowicach. Różnica pomiędzy potrzebami a możliwościami jest ogromna. – Potrzebowalibyśmy dużo więcej pieniędzy, by naprawić wszystkie mosty i drogi, które tego wymagają. Przecież jedna czwarta dróg, którymi zarządzamy, jest w złym stanie. Nie polegamy tylko na budżecie województwa. Niektóre mosty naprawiamy z funduszy powodziowych, przyznanych nam przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, korzystamy też z funduszy europejskich – powiedział „Głos Ludu” dyrektor Zarządu Dróg Województwa, Tomasz Böhm. Przyznał, że niektóre mosty, na remont których Zarząd nie ma na razie pieniędzy, zapewcza najjmniej prowizorycznie, by w ogóle można było po nich jeździć. (dc)

ROZMOWA ZE ZBIGNIEWEM KUJAWĄ, WICEDYREKTOREM GIMNAZJUM POLSKIEGO W CZ. CIESZYNIE

Nowe nie zawsze znaczy lepsze

Za tydzień o tej porze czwartoklasiści z Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie będą mieli już za sobą tegoroczną uwerturę maturalną – w piątek 15 kwietnia napiszą pracę stylistyczną z języka polskiego. Nie będzie to jednak ich jedyny wysiłek pisemny w trakcie tegorocznego egzaminu dojrzałości. Miesiąc później, po zaliczeniu części ustnej, ponownie zasiądą w ławkach nad testami i pracami pisemnymi z języków lub matematyki. Ta znacząca zmiana, w porównaniu z dotychczasowym modelem egzaminu, wynika z wchodzącej w tym roku w życie reformy maturalnej. O kulisach jej niełatwego wprowadzania rozmawiamy ze Zbigniewem Kujawą, wicedyrektorem czeskoczeskiej placówki.

Dlaczego zdecydowano się na wprowadzenie nowych matur?

Tak naprawdę to pytanie należało kierować do Ministerstwa Szkolnictwa. Szkoły średnie z reguły od samego początku sprzeciwiały się temu pomysłu.

Od samego początku, czyli od kiedy? Odnoszę takie wrażenie, iż temat nowych matur w Republice Czeskiej to niekończąca się historia...

O nowych maturach mówi się już od 14 lat. Z roku na rok ich wprowadzenie było odkładane. Przez wiele lat przychodziły uczniowie do pierwszej klasy i od progu słyszeliby: „wy to już na pewno będącie zdawać nową maturę”. Doczekaliśmy się dopiero w roku szkolnym 2010/2011.

Co powodowało te opóźnienia?

Nie mam pojęcia. W każdym razie koszty tego procesu są ogromne, myślę, że pieniądze te mogły być wykorzystane w bardziej pożyteczny sposób.

Pamiętam, że sam byłem straszony, iż to właśnie mój rocznik będzie tym pierwszym z maturą po reformie, co roku pisane też były tzw. próbne matury...

Rzeczywiście, tak było. Z tym, że dopiero w październiku ubiegłego roku miała miejsce ostateczna próba generalna matur, dokładnie w takiej formie, w jakiej już na serio odbędzie się tegoroczny egzamin.

To może wyjaśnimy, na czym polegają podstawowe różnice pomiędzy starą a nową maturą.

Dotychczasowa matura składała się z egzaminu pisemnego, w naszym przypadku z języka polskiego, w czeskich szkołach z języka czeskiego. Następnie w formie ustępnej uczeń egzaminowany był z czterech przedmiotów – dwóch obowiązkowych oraz dwóch wybieranych. I znowu – w naszej szkole przedmiotami obowiązkowymi były języki polski i czeski, zaś w szkołach czeskich były to języki czeski i obcy. Pozostałe dwa przedmioty każdy wybierał według własnego uznania, najczęściej zgodnie z kierunkiem wybranych przez siebie studiów wyższych.

Obecnie matura została podzielona na dwie części. Pierwsza – tzw. część wspólna, czyli państwową – składa się z języka czeskiego oraz – do wyboru – matematyki lub języka obcego. Wszystkie te przedmioty podstawowe przygotowane są w dwóch poziomach – podstawowym i rozszerzonym – uczeń sam decyduje, czy chce zdawać egzamin łatwiejszy, czy też trudniejszy. Druga część egzaminu maturalnego to tzw. część szkolna, czyli profilowa, do której przedmioty wybierane są przez dyrektora. Ma on możliwość wyznaczenia dwóch lub trzech egzaminów obowiązko-

Zbigniew Kujawa

wych, w tym roku zdecydowano, iż obowiązkowe będą tylko dwa egzaminy. W ramach tej drugiej części nasi uczniowie zdawać więc będą maturę z języka polskiego i jednego przedmiotu wybieralnego. Profilowy egzamin dojrzałości będzie więc bardzo podobny do starej matury – uczniowie pisać będą pracę z języka polskiego oraz odpowiadając ustnie przed komisją maturalną.

Trochę to skomplikowane...

To jeszcze nie wszystko. Wracając do pierwszej, państwoowej części matury – jeżeli uczeń wybierze języki czeski i obcy, wtedy tę część egzaminu zdawać będzie w trzech formach – testu metodycznego, pracy pisemnej oraz odpowiadając ustnie (odbywać będzie się w tym samym czasie, co ustna część egzaminu profilowanego). Jeżeli natomiast maturzysta wybierze w części państwoowej język czeski i matematykę, wtedy język zdaje we wspomnianych trzech formach, natomiast z matematyki rozwiązuje tylko i wyłącznie test pisemny. Dlaczego o tym mówię? Bo może dojść do sytuacji, w której uczeń zdawać będzie tylko trzy egzaminy ustne (jeden w części państwoowej i dwa w części profilowanej).

Żeby jeszcze bardziej skomplikować sprawę – w części państwoowej uczeń, oprócz dwóch przedmiotów obowiązkowych, wybrać może sobie dwa nadobowiązkowe. I w naszej szkole są takie przypadki, w których maturzysta wybrał sobie jako obowiązkowe np. język czeski i matematykę w formie podstawowej, a jako nadobowiązkowe język czeski i matematykę w formie rozszerzonej.

Dlaczego?

Bo boi się, że nie poradzi sobie z wersją rozszerzoną. Jeżeli wybrałby sobie rozszerzone wersje jako przedmioty obowiązkowe i ich nie zdał – oblałyby maturę. Natomiast w momencie, gdy nie zda części

nadobowiązkowej, nic tak naprawdę się nie dzieje.

No dobrze, tylko po co komplikować sobie życie?

Z uwagi na fakt, iż na podstawie wyników matury miała się odbywać rekrutacja na studia wyższe. Niestety, uczelnia zdecydowała się zdecydowanie i egzaminy wstępne będą takie same, jak dotychczas. Zatem zdawanie matury nadobowiązkowej straciło sens, uczniowie chcąc z niej teraz zrezygnować. Jednak zgodnie z wytycznymi, jeżeli maturzysta nie stawi się na egzaminie nadobowiązkowym i nie przedstawi zwolnienia lekarskiego, do świadectwa dojrzałości wpisany będzie miał stopień niedostateczny. Nie spowoduje to oblatania matury, ale, powiedzmy sobie szczerze, nie będzie to zbyt ładnie wyglądać.

Są to zatem niedociągnięcia systemowe, brak współpracy pomiędzy resortem oświaty i szkolnictwa wyższego...

Do tego dochodzą jeszcze terminy egzaminów wstępnych na studia, które nierazko pokrywają się z terminami matur. Uczniowie prosili mnie już o zmianę ich terminarza maturalnego. Często czwartoklasista zmuszony jest do zdawania egzaminów wstępnych zanim jeszcze podejdzie do matury.

Poukładanie tego wszystkiego nie było chyba zbyt proste?

Harmonogram matur w naszej szkole tworzyłem ponad miesiąc. Mówiąc ogólnie, nowa matura będzie trwała dłużej. 15 kwietnia uczniowie pisać będą pracę z polskiego. Natomiast 16 maja rozpoczyna się ustna część państwoowa i profilowa, zaś od 30 maja do 7 czerwca odbywać się będą egzaminy pisemne. Później musimy wysłać wszystko do centrali, a 17 czerwca otrzymamy oficjalne wyniki, które już 20 czerwca muszą

zostać udostępnione uczniom. Źeby było ciekawiej – 17 czerwca to piątek, a 20 poniedziałek, zatem przez cały weekend drukować będziemy poszczególne protokoły i świadectwa maturalne. Zauważmy, że uczeń o wyniku swojego egzaminu maturalnego dowie się w zasadzie po miesiącu od jego rozpoczęcia.

Jak będzie wyglądać sprawdzenie nowej matury?

Prace pisemne poprawiać będą nasi nauczyciele, natomiast testy odsyłane będą do Pragi. Ustna odpowiedź odbywać będzie się przed taką samą komisją, jak dotychczas. Nowością jest też, iż nad przebiegiem testowej części matury czuwać będzie specjalny komisarz maturalny.

Czy szkoła miała dosyć czasu, by przygotować się do nowej matury?

Myślę, że tak. Czasu i materiałów było pod dostatkiem, otrzymywaliśmy wystarczającą ilość informacji. Również nauczyciele zostali przeszkoleni, a należałoby podkreślić, iż w związku z reformą znacznie przybyło im obowiązków.

Jak uczniowie reagują na fakt, iż to oni będą tymi „królikami doświadczalnymi”?

Uczniowie byli już tak zestresowani tymi ciągłymi zmianami, wahaniami – będzie po nowemu, będzie po staremu – że myślę, iż tę ostateczną decyzję przyjęli z pewnością.

A rodzice? Są dobrze poinformowani?

12 kwietnia o godzinie 16.00, przy okazji wywiadów, odbędzie się u nas zebranie, na którym będziemy chcieli zaznajomić rodziców z kształtem nowej matury. Spotkanie przeznaczone jest głównie dla rodziców czwartoklasistów, ale mogą wziąć w nim udział także rodzice młodszych uczniów. Dużo

informacji na temat nowych matur znajduje się w internecie, można do nich sięgnąć w każdej chwili.

Jednym z motywów wprowadzania reform maturalnych stało się ujednolicenie egzaminów dojrzałości w krajach unijnych i umożliwienie, by w przyszłości młodzi ludzie, po zdaniu matury w swoim państwie, mogli na jej podstawie podjąć studia w dowolnym kraju Unii Europejskiej. Okazuje się jednak, iż np. nowa matura czeska znacznie różni się od matury polskiej, gdzie reformę wprowadzono kilka lat temu. Gdzie zatem szukać sensu tego zamieszania?

Myślę, że zadając to pytanie sam pan sobie odpowiada...

Załóżmy, że to pan zdaje maturę i może sobie wybrać, która bardziej panu odpowiada. Na którą się pan decyduje – starą czy nową?

Ja osobiście wybrałbym język czeski, polski, matematykę i jeszcze jakiś jeden przedmiot. Zatem w przypadku nowej matury tylko trzy razy odpowiadalbym ustnie. Może więc wybrałbym właśnie tę opcję...p

Czy po reformie trudniej będzie zdąć maturę?

Raczej tak. Chociaż nie możemy formułować ostatecznych wyroków np. na podstawie matur próbnych, gdyż w ich przypadku większość uczniów wybrała trudniejszą wersję egzaminu i nie przygotowyszyła się do niego tak sumieniście, jak do prawdziwej matury.

Co z uczniem, który obleje?

Podejdzie do egzaminu poprawkowego. W przypadku szkolnej części odbywać będzie się on w naszej szkole, w przypadku części państwoowej, w ustalonej odgórnie placówce oświatowej, poprawiać będą się uczniowie z kilku szkół w regionie. Wszystko powinno odbyć się jeszcze przed rozpoczęciem roku akademickiego, by uczniowie mogli uwzględnić także te wyniki.

Spodziewa się pan korekt nowej matury w kolejnych latach?

Dysponujemy już modelami matur na przyszły rok szkolny. One zakładają, iż w kolejnych latach koniecznie będzie zdaną trzech egzaminów obowiązkowych w części państwoowej – z języków czeskiego i obcego oraz – do wyboru – z matematyki, podstaw nauk społecznych lub informatyki. Czy uda się to zrealizować i czy będą to jedyne zmiany – tego nie jestem w stanie powiedzieć. Podejrzewam, iż będzie to zależało od przebiegu tegorocznego egzaminu dojrzałości.

Rozmawiał:
WITOLD BIERNAT

Wielkanocne inspiracje kulinarne

Baranka wielkanocnego i „szołdry” nic chyba nie zastąpi na zaolziańskim świątecznym stole. Kto chce jednak poszerzyć swoją ofertę dla gości czy „śmiergustników”, może skorzystać z przepisów, które udostępniły nam panie biorące w ub. sobotę udział w VIII Regionalnym Konkursie Wypieków na Zapusty i Wielkanoc w Zebrzydowicach. Większość z nich można zresztą wykorzystać nie tylko w Wielkanoc.

TORT Z FASOLI

Upiekała Janina Oreł, na zdjęciu prezentuje go jej koleżanka z Klubu Gospodyń Wiejskich w Kończycach Małych.

Składniki: ciasto – 8 jajek, 25 dag cukru pudru, 20 dag fasoli jaś, 5 dag tartej bułki, olejek migdałowy, 20 dag kwaśnego dżemu; lukier – 30 dag cukru, pół szklanki wody, zapach rumowy lub rum do smaku.

Wykonanie: Namoczoną fasolę gotujemy na pół miękko, obieramy z łupin i trzemy przez sito. Żółtkę ucieramy z cukrem, następnie mieszamy z fasolą, tartą bułką i ubitą pianą z białek. Dodajemy olejek migdałowy. Ciasto wlewamy do wysmarowanej tłuszczem i wysypanej mąką lub tartą bułką tortownicy i pieczemy

gorącym piekarniku (przy temperaturze 210 stopni) przez ok. 10 minut. Po upieczeniu rogaliki smarujemy po wierzchu roztopionym masłem z rumem (możemy dodać trochę cukru).

TRADYCYJNE ROGALIKI WIELKANOCNE

Tym, którzy nie przepadają za zbyt kalorycznymi wypiekami, Jana Suchánková proponuje inne rogaliki – niesłodkie i bardziej dietetyczne.

Składniki na 32 sztuki: 40 dag pszennej mąki gruboziarnistej, 5 dag mąki grahamowej, 5 dag mąki „gładkiej”, 5 dag prażonych płatków owsianych, 15 dag na drobno startej marchewki, ¼ litra mleka, 2 łyżeczki soli, 1 łyżeczkę cukru, ok. 100 ml wody, 3 g drożdży, 1 żółtko, 6 łyżek roztopionego sadła.

Tort z fasoli piekłą gospodynę w Kończycach Małych.

Wykonanie: Z mleka, drożdży i cukru przygotowujemy zaczynek. Dобавляем mąkę, sadło, sól, płatki owsiane i marchewkę. Ugniatamy ciasto, dodając według potrzeby wodę, tak, by było miękkie. Zostawiamy je do wyrośnięcia. Następnie ciasto dzielimy na cztery bochenki, z każdego rozwalujemy koło, które dzielimy na osiem części. Zwijamy je w rogaliki, które po wierzchu smarujemy żółkiem lekko zrzedzonym wodą. Pieczemy w gorącym piekarniku – przez pierwszych 5 minut w temperaturze 210 stopni, później obniżamy temperaturę i pieczemy na złoty kolor.

BABKA Z MAJONEZEM

Przepis podała Anna Brejza z Koła Gospodyń Wiejskich w Kaczycach.

Składniki: 4 jajka, 1 szklanka cukru, ¾ szklanki mąki pszennej, ½ szklanki mąki ziemniaczanej, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, 1 mniejszy łyżeczkę majonezu.

Wykonanie: Ubijamy jajka z cukrem, dodajemy obie mąki i proszek do pieczenia, na koniec wmixujemy majonez. Pieczemy przez ok. 50 minut.

MAZUREK WAFLOWY „JAJO WIELKANOCNE”

Przepisem podzieliła się Bronisława Źelazek z KGW w Kaczycach.

Składniki: Jedno opakowanie dużych prostokątnych wafli, 25 dag masła, jedno opakowanie „masły krówkowej” (do nabycia w Polsce;

można zastąpić puszką słodkiego mleka skondensowanego, które należy – wprost w puszcę – gotować uprzednio przez trzy godziny w naczyniu z wodą).

Wykonanie: Z wafli wycinamy kształt jaja. Masę krówkową (lub ugotowane mleko skondensowane) ucieramy z masłem. Wafle przekładamy kremem. Wierzch smarujemy dowolnym lukrem lub roztopioną czekoladą i dekorujemy tak, by mazurek przypominał pisankę. Można też zrobić mazurek o prostokątnym kształcie i ozdobić motywami wielkanocnymi.

UWAGA: Dane dotyczące temperatury i czasu pieczenia są orientacyjne. Każda gospodynka powinna się kierować doświadczeniami z własnym piekarnikiem. (dc)

Anna Brejza poleca babkę z majonezem.

Jana Suchánková oferuje śląskie rogaliki dwukolorowe.

przez ok. 40 min. w temperaturze 170 stopni. Po upieczeniu kroimy na pół, smarujemy dżemem i ponownie składamy. Na koniec tort polewamy lukrem przygotowanym z podanych składników i dowolnie ozdabiamy.

ŚLĄSKIE ROGALIKI DWUKOLOROWE

Upiekała Jana Suchánková ze stowarzyszenia „Maryška” z Bogumina.

Składniki na 40 sztuk: 1 kg mąki „półgrubej”, ½ litra mleka, 1 kostka drożdży, 1 jajko, 2 łyżeczki cukru, 1 łyżeczkę soli, 200 ml oliwy, 10 dag wiórków kokosowych, 3 łyżki ciemnego (holenderskiego) kakao. Nadzienie – 40 dag kremu orzeszkowego Nutella.

Wykonanie: Z mąki, mleka, cukru, drożdży i oliwy robimy ciasto, które dzielimy na dwie połówki. Do jednej dodajemy wiórki kokosowe, do drugiej kakao i obie zostawiamy do wyrośnięcia. Później każdą z nich dzielimy na pięć okrągłych bochenków. Rozwałkujemy bochenek kakaowy – tak, by miał kształt koła, później tak samo kokosowy, który kładziemy następnie na kakaowy i oba jeszcze dwukrotnie przejezdżamy waflkiem, by lekko przyglnęły do siebie. Ciasto kroimy na osiem części. Na szerszą stronę każdej z nich kładziemy trochę kremu orzeszkowego i zwijamy w rogaliki. W ten sam sposób postępujemy z pozostałymi bochenkami ciasta. Pieczemy w

Bronisława Źelazek kroi mazurek waflowy.

REKLAMA

Pygmalion

W - TO - MI - GRAJ Z PYGMALIONEM!

Ciekawy konkurs językowy dla dzieci i dorosłych.
Na zwycięzców czekają w Pygmalionie ciekawe nagrody.

Informacje o konkursie również na www.pygmalion.cz.

GRAMMAR QUIZ

1. **Polly:** Let's sit under these trees, shall we?

- a) The trees are near Polly.
- b) The trees are a long way away from Polly.
- c) The trees are below a hill.

2. **The girls' dog has gone missing.**

- a) The dog belongs to one girl.
- b) The dog belongs to more than one girl.
- c) The girl has more than one dog.

3. **Nancy:** The weather looks a little better, I think.

- a) Nancy is hopeful about the weather.
- b) Nancy is not very hopeful.
- c) Nancy is very optimistic about the weather.

4. **Ben:** I can't answer either of these questions.

- a) Ben is talking about one question.
- b) Ben is talking about two questions.
- c) Ben is talking about more than two questions.

5. **In the office a phone was ringing.**

- a) The office has one phone.
- b) We know whose phone was ringing.
- c) The office has lots of phones.

Zwycięzcyami ostatniej edycji są: ...

Kira Garcia N'Dua, Einsteinova 2832, Karwina, 12 lat

Andrzej Malysz, Ostravská 132, Czeski Cieszyn-Mistrzowice, 11 lat

Michał Cienciala, Kopernikova 696, Trzyniec, 10 lat

Właściwe odpowiedzi prosimy przesyłać do 13.4.2011 na email: pygmalion@pygmalion.cz (prosimy podać swoje imię i nazwisko, adres oraz wiek). Trzej wylosowani otrzymają ciekawe nagrody. Nagrody do odebrania w Pygmalionie. Laureatom serdecznie gratulujemy!

Pygmalion, s. r. o. Smetanova 1912/5, 737 01 Czeski Cieszyn
Tel: +420 558 741 900; www.pygmalion.cz

Od azylu, przez ochronkę,

W Karwinie – tej starej, dzisiaj już nieistniejącej – oraz dzielnicach współczesnej Karwiny działało w różnych okresach historii piętnaście polskich przedszkoli. To dzisiejsze, które powstało przez połączenie frysztackiego i nowomiejskiego, jest właściwie szesnastym, a zarazem jedynym, które do dziś działa na terenie miasta. Pracujące w nim nauczycielki na czele z kierowniczką Elżbietą Gałuszka postanowity zaprosić na spotkanie byłe i obecne pracownice karwińskich przedszkoli. Apel spotkał się z dużym zainteresowaniem. W czwartek w hotelu „Na Frysztackiej” spotkało się 31 pań związanych z różnymi przedszkolami.

Przedszkolaki z Karwiny-Frysztatu przywitały uczestniczki w strojach krakowskich, wierszami i piosenkami o dawnej stolicy Polski, krakowiakiem i... obwarzankami, które same upiekły w przedszkolu. Dobór programu nie był przypadkowy. – Właśnie krakowiaka najczęściej wycieśniały panie, uczyły. Dlatego wydawały mi się, że krakowskie tańce i piosenki miło będącie panie wspominać – powiedziała Elżbieta Gałuszka, kierując swoje słowa pod adresem byłych przedszkolank, przeważnie już emerytek. – Nauczycielki obecnego frysztackiego przedszkola cenią sobie, że jest ono spadkobiercą dorobku i historii wychowania przedszkolnego w Karwinie.

Na spotkaniu można było oglądać kroniki i albumy zdjęć z niektórych karwińskich przedszkoli. Elżbieta Gałuszka przeczytała też zarys historii wychowania przedszkolnego w mieście. – Nosiłam się z zamiarem przygotowania prezentacji multimedialnej, ale gdy zaczęłam zgłębiać temat i stwierdziłam, o jaki ogrom materiałów chodzi, doszłam do wniosku, że w tak krótkim czasie nie dam rady – przyznała.

Uczestniczki spotkania (siedzą od lewej): Wanda Zmija, Maria Pieczka, Helena Śniegoń, Elżbieta Strzelczok, Eugenia Kazik, Irena Bizoń, Henryka Širba, Maria Owczarzy. Stoją w 1. rzędzie (od lewej): Halina Kupczak, Maria Rewenda, Anna Rzymian, Urszula Raszyk, Maria Michnik, Hilda Jurczyk, Bronisława Podgrabińska, Danuta Waclawik, Olga Suchanek, Ewa Kwolek, Anna Mojżesz. Stoją z tyłu (od lewej): Elżbieta Gałuszka, Anna Matykiewicz, Dana Pieczka, Helena Zuk, Barbara Ondruch, Halina Skwarło, Jadwiga Makówka, Jadwiga Pytlak, Maria Běhan.

OBIADY OD HRABINY

Nauczycielki, a także woźne czy sprzątaczki, które przybyły na spotkanie, związane były z przedszkolami w Frysztacie, Nowym Mieście, Raju, Łąkach, Darkowie, Granicach. Polscie placówki przedszkolne istniały jednak w mieście już od 1887 roku. Te, które założono w starej Karwinie – a było ich w sumie siedem – dawno zakończyły już swoją działalność (ostatnia, na Gabrieli, w 1973 roku). Ich historia jest niezmiernie ciekawa. Pierwsze karwińskie przedszkola, zwane wówczas azylami, otwierał hrabia Larisch. Pierwsze, w Centrum, otwarto w 1887 roku. Nazywane było „azylem hrabowskim”. Kolejny „azyl” założył hrabia siedem lat później na Henryku, trzecia placówka – „azyl arcyksiążęcy” – powstała w 1896 roku na Gabrieli. Zakłady prowadziły w języku polskim siostry zakonne. Po I wojnie światowej zakładano kolejne placówki – niektóre były gminne,

inne utrzymywała Macierz Szkolna. Tuż przed wybucem II wojny światowej, w 1939 roku, pracowało na terenie dawniej i dzisiejszej Karwiny aż 14 polskich przedszkoli!

Elżbieta Gałuszka przyniosła na spotkanie niezwykle cenną i ciekawą pamiątkę – katalog klasowy jednego z przedwojennych przedszkoli, który ze swych prywatnych zbiorów przekazał nauczycielce zmarły niedawno Remigiusz Gąsior. Oprawiona w grubych okładkach księga o nazwie „Uczęszczanie i przegląd pracy wychowawczej w roku szkolnym 1934–35” przedszkola w Karwinie (nie wiadomo dokładnie, którego) daje nam bardzo szczegółowy obraz tego, jak w tamtych czasach wyglądały zajęcia przedszkolne. Dowiemy się też wiele informacji o uczęszczających tam dzieciach, ich rodzinach, liczbie rodzeństwa. Nic dziwnego, że uczestniczki spotkania z dużym zainteresowaniem przeglądały starannie

prowadzony katalog, wydany nakładem Księgarni Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie. – Takich fajnych katalogów nawet dzisiaj nie mamy – słyszać było komentarze. Zapiski podzielone były na kilka rubryk, w których nauczycielka odnotowywała program wychowawczy w zakresie (pisownia oryginalna) „wychowania etycznego i towarzyskiego”, „ogląd i pogadanek”, „gimnastyki, gier i zabaw”, „śpiewu, wierszyków i dramatyzowania” oraz „zajęć dziecięcych”. W rubryce poświęconej opiece socjalnej figurował niezmienny zapis: „O 10 godz. podawanie śniadania, które sobie dzieci same przyniosły – o 11.30 obiad ofiarowanego przez p. hrabinę Larisch-Mönnich, o 14.00 podawanie chleba i mleka także ofiarowane przez p. hrabinę – również też darkowskie kąpiele i ogrzewanie lampą kwarcową”. Jak widać, przedwojenna opieka przedszkolna w hrabiowskich placówkach stała na wysokim poziomie.

POCZĄTKI

W DREWNIANYM BARAKU

Jeżeli nie liczyć istniejącego przedszkola w Frysztacie, to najwięcej uczestniczek reprezentowało placówkę w Nowym Mieście, w 2003 roku połączoną z frysztacką. Eugenia Kazik, dziś 82-letnia emerytowana przedszkolanka, pamięta początki placówki, założonej w 1952 roku. – W 1952 roku rozpoczęłam tam pracę i pracowałam w tym przedszkolu aż do emerytury. Pamiętam początki, gdy przedszkole mieściło się jeszcze w drewnianym baraku. Nie było krzeseł, dzieci siedziały podczas zajęć pod ścianą – wspominała. – Na jeden oddział, w którym było ok. 30 dzieci, przypadła jedna nauczycielka. Do pomocy miała tak zwaną opiekunkę.

Również Irena Bizoń przepracowała całe życie zawodowe w tym przedszkolu, w którym podjęła pracę w 1958 roku. – Nam już się to nie

Uczestniczki cieszyły się z zaproszenia na spotkanie, jakiego w Karwinie dotąd nie było. Podziękowały oklaskami.

Na Wawel, na Wawel, krakowiaku żwawy! – śpiewały przedszkolaki z Karwiny.

po przedszkole

udało, musiałyśmy przejść do innych placówek, choć początkowo w ogóle nie umiałam sobie wyobrazić, że nie będę pracowała w Karwinie – mówiła Jadwiga Makówka, która obecnie kieruje przedszkolem w Suchej Górnnej. Podobnie potoczyły się losy Danuty Waclawik, zatrudnionej dziś w czeskoczeszyńskim przedszkolu przy ul. Moskiewskiej. – To te dwie panie towarzyszyły mi podczas pierwszych lat mojej zawodowej pracy w przedszkolu. Dzięki nim po dziś dzień pracuję w przedszkolu – powiedziała pani Danuta pod adresem swych starszych koleżanek, Eugenii Kazik i Ireny Bizoń. Nowomiejskie przedszkole w latach rozbudowy dzielnicy pękało w szwach. Był w nim trzy oddziały (czynne od godz. 6.00 aż do 18.00) oraz dodatkowy oddział „półdzienny” dla dzieci matek nie pracujących. – Zabawki same tworzyłyśmy, robiłyśmy kukiełki z papieru, które przyklejałyśmy do patyków, dużo było drewnianych zabawek, tworzyłyśmy z kasztanów, liści – wspominała pani Eugenia.

Anna Rzymian przegląda zdjęcia z dawkowskiego przedszkola.

GRANICE JEDNE I DRUGIE

Dwa przedszkola związane były z Karwiną-Granicami, choć każde z nich znajdowało się w zupełnie innej części miasta. To dlatego, że dawniejsza dzielnica Granice rozciągała się w starej Karwinie, na terenie za

osiedlu nowe przedszkole, znalazło się w nim również polski oddział. Z tą placówką były związane emerytowane dziś nauczycielki Helena Śniegoń i Maria Bēhan. Pierwsza z nich stała przy jego początkach, druga pamięta koniec. – Trzeba tam było mocno walczyć o polskość, czeska dyrektorka chciała, byśmy nawet zapisy w katalogach robiły po czesku – wspominała pani Helena. Jej koleżanka, która podjęła tam pracę w 1981 roku, uśmiechała się: – I wywalczyłaś, bo jak ja przyszłam, wszystko szło już gładko.

Przedszkole w Granicach było typową placówką osiedlową. Gdy do nowych bloków wprowadziły się młode rodziny, dzieci było sporo, później liczba zaczęła gwałtownie spadać. W 1973 roku uczęszczało do polskiego oddziału 37 dzieci, w roku szkolnym 1999/2000, gdy go zamkano, zostało piątka. – Dyrektorka powiedziała mi, że jeżeli zdobędę 12 dzieci, otworzy polską klasę, ale narybku nie było – przyznała Maria Bēhan.

WYGRALI Z POWODZIA, PRZEGRALI Z URZĘDEM

Dwa przedszkola działały w Darkowie – jedno w części zwanej „Za lasem”, drugie tuż za mostem. To dwa przedszkole, działające do 1976 roku, pamięta Anna Rzymian. – W jednym budynku była poczta, przedszkole i mieszkanie prywatne. Nie pamiętam dokładnie roku, kiedy rozpoczęłam tam pracę, ale było to na początku lat 70. Wtedy akurat Darków nawiedziła duża powódź, woda sięgała wysoko. Rodzicom bardzo zależało, by utrzymać przedszkole, więc z dużym zaangażowaniem wzięły się za usuwanie szkód, sami obijali ściany, robili nową podłogę – opowiadała. Niestety, przedszkole borykające się z problemami lokalowymi, działało już tylko przez kilka następnych lat. W 1976 roku zostało zamknięte. – W przedszkolu nie było w tym czasie telefonu. Urzędnik z poczty powiedział mi, że dzwoniли z powiatu, bym tam pojedąć. Od władz powiatowych dowiedziałam się, że przedszkole kończy swą działalność – praktycznie z dnia na dzień. Miałam wypisać dzieci i zabrać się za inwentaryzację. Dla rodziców był to szok – wspominała nagły koniec placówki. Sama została bez pracy, dopiero po jakimś czasie zdobyła etat w przedszkolu w Sibicy.

Wystawione kroniki i albumy ze zdjęciami cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestniczek spotkania.

kopalnią dzisiejszej Armii Czechosłowackiej, na granicy z Dąbrową, zaś dzisiejsze Granice to część Frysztatu. W „nowych” Granicach krótko działała polska „ochronka” w latach 30. ub. wieku, w budynku Macierzy. Ten po wojnie upaństwowiono i przekazano czeskiemu przedszkolu. Dopiero w 1973 roku, gdy wybudowano na

Piątka dzieci została w rajskej przedszkole, w którym pracowała Maria Liszok, dziś opiekująca się maluchami w frysztackiej placówce. Maria Liszok pamięta czasy, gdy w jednym oddziale było ich 28. – Razem były dzieci starsze i młodsze, starszaki pomagały maluchom, co też w sumie był korzystny układ –

– Na zdrowie, na nasze spotkanie! – wznoszą toast Halina Skwarło i Barbara Ondruch, obie pracujące w frysztackim przedszkolu.

wspominała na spotkaniu. W Łąkach pod kołem polskiego szkolnictwa podpisało się wydobycie węgla, które przełożyło się na wyludnienie dużej części wsi. – Gdy zamknięto polską szkołę, rodzice zaczęli automatycznie zapisywać młodsze dzieci do Karwiny, ponieważ starsze dojeżdżały tam do szkoły. Tym bardziej, że nasze przedszkole było tylko „półdniowe” – powiedziała pracująca tam dawniej Hilda Jurczyk. Emerytowała się w 2003 roku połączona z przedszkolem w Nowym Mieście, działa do dziś.

„pani kierowniczka” – bo też kierowała przedszkolem w Suchej Górnnej, do którego uczęszczała. Choć cały czas mieszka w Karwinie, nie było jej dane pracować w żadnym z karwińskich przedszkoli, zaliczyła placówki szkolne i przedszkolne w różnych, nierzadko odległych od Karwiny zakątkach Zaolzia. Wspominała, że pracując w Ligotce Kameralej, o godz. 4.15 jeździła do Gnojnika, a stamtąd do Ligotki musiała chodzić na piechotę. Mimo wszystko

Karwińskie przedszkola

Spis karwińskich polskich placówek przedszkolnych można podzielić na dwie grupy. Pierwsza obejmuje przedszkola (dawniej zwane azylami, nieco później ochronkami), działające w dawnej Karwinie (dziś Karwinie 2). Do nich zaliczamy placówki: Karwina-Centrum, Henryk, Gabriela, Nowy Jork, Sowiniec, Solca i Granice. Na terenie dzisiejszej Karwiny istniały przedszkola w Starym Mieście, Darkowie (dwa), Łąkach, Raju, Frysztacie-Granicach, Nowym Mieście i Frysztacie. To ostatnie, w 2003 roku połączone z przedszkolem w Nowym Mieście, działa do dziś. (dc)

też jednak była związana z karwińskimi przedszkolami, prowadząc zespół „Nutki”. Do niego wybierały utalentowane muzycznie dzieci z poszczególnych placówek. Zespół miał dobrą renomę, zdobywał nagrody w konkursach. No cóż, ja też pamiętam „panią kierowniczkę” przy fortepianie...

DANUTA CHLUP

Rozmowom nie było końca...

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

... ale nie tylko wspomnieniami człowiek żyje – trzeba było również coś zjeść.

okna a dveře

Slovaktual®

Bezpečnost a kvalita

i3 by illbruck **Zelená úsporám**

TŘINEC
1. máje 16
775 721 164, 775 221 164
slovaktualtrinec@seznam.cz
558 320 310

HAVÍŘOV
Těšínská 1616/1C
Na Bludovickém kopci u kruhového objezdu
774 481 164, 774 491 164
slovaktualhavriov@seznam.cz
558 320 310

www.slovaktual.eu

Nečekajte až zvýší DPH a kupte si okna ještě letos

Brzdíme ceny

A NĚCO NAVÍC: Navštívte náš stánek na BRNĚNSKÉM VELETRHU od 12-16.4.2011 v paviloně P, stánek 047 a využijte 10% výstavní slevy

GL-330

Okna PCV Žaluzie Moskitiery Rolety Markizy

SLD Trading

Bramy garażowe Bramy wjazdowe Szklenie loggii

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SKLEPU!
Leszna Dolna 14 (przystanek u Němce)
Poniedziałek-Piątek 8.00-15.00 Środa 8.00-17.00

Oferujemy:
Okna plastikowe – z dostawą pod klucz
Żaluzje ISO – z łańcuszkiem, ponad 8 typów
Żaluzje drewniane – bambus, lipa, 25 i 50 mm
Moskitiery – okienne – 8 odcienni, drzwiowe stałe i rolowane
Roletki materiałowe – w szynach prowadzących i bez szyn
Markizy – wysuwane i koszowe
Szklenie loggii – system ramkowy i bezramkowy
Rolety – zewnętrzne z tkaniną nieprzepuszczającą ciepła
Japońskie ściany przesuwne
Bramy garażowe – rolowane, segmentowe
Bramy wjazdowe – samonośne, skrzydłowe

www.sldtrading.cz e-mail: info@sldtrading.cz
tel: 558 341 889, 731 413 658, 603 806 900

PROMOCJA KWIECIEŃ
ZNIŻKA 15 %
NA WSZYSTKIE PRODUKTY

ZELENA ÚSPORAM ISO 2001:2009 GL-172

RESTAURACJA DWORCOWA

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu
Codziennie nowe informacje

STUDIO KOSMETYCZNE
Monika Kaćmarciková

• depilacja pastą cukrową
• wygładzanie zmarszczek
• mezoterapia
• pedicure
• masaż
• lifting

www.kosmetickestudiomonika.cz
Czeski Cieszyn
Masarykovy sady 88/5
tel. 731 704 311

GL-223

Zareklamuj się w „GŁOSIE LUDU”!
Beata Schönwald,
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

Elmax®

Razem 2 002,-
1 990,-
+PHE 12,-

4 YEARS GUARANTEE

• HAWIERZÓW DT ELAN
• KARWINA Nowe Miasto Al. Wyzwolenia 1764
• TRZYNIEC ul. Jabłoniowska 410 (Słown)
• Czeski CIESZYN Rynek CSA

zelmer

Bardzo mocny odkurzacz 4000.0 SK JUPITER
2000W

Bardzo mocny odkurzacz z filtracją HEPA - 2000 W, przepływ powietrza 37 l/sekol, rury teleskopowe, wąż flexi, zasięg roboczy 9 m, pojemność worka 3,5 l, ekskluzywne funkcje Parksystem i Autostart

Cena sugerowana 3 690,-

ESSOX
Peníze jsou naše starost

www.elmaxshop.cz

GL-127

Husqvarna

Zkrot'te divočinu ve své zahradě!

HUSQVARNA 323R-II
Objem válce 24,5 cm³, výkon 0,9 kW, hmotnost bez příslušenství 5,1 kg. Součástí nabídky jsou chrániče sluchu se štítem v hodnotě 1.115 Kč.

Akční cena: 11.490 Kč
Běžná cena: 12.190 Kč

HUSQVARNA 440 e-SERIES
Výkon 1,8 kW, délka lišty 15" / 38 cm, hmotnost bez lišty a řetězu 4,4 kg.

Akční cena: 8.990 Kč
Běžná cena: 10.490 Kč

O možnostech výhodného financování na splátky se informujte u autorizovaného prodejce Husqvarna. Zprostředkovatel vykonává zprostředkovatelskou činnost pro společnost ESSOX, s.r.o., a ostatní věřitele.

Ceny jsou pouze doporučené včetně DPH. Odpovědnost za tiskové chyby vyloučena. Akce platí do 20. 5. 2011. Společnost Husqvarna neustále provádí vývoj výrobků, a proto si vyhrazuje právo změnit design, specifikace a vybavení bez předchozího upozornění. Husqvarna je registrována ochranná známka. Copyright © 2011 Husqvarna AB (publ). Všechna práva vyhrazena.

Navštívte naši prodejnou:
Třinec, 1. máje 260
558 335 423, 777 020 578

VALA plus s.r.o.
www.husqvarna-trinec.cz

Jablunkov (u Horalky)
558 340 150, 777 020 572

GL-124

5 LET GARANCI

WIOSENNA OFERTA

Suzuki Swift GL/AC
249 900,-

+420 558 350 475

Tylko w Autokantor w Wedryni www.autokantor.cz

GL-205

TRISIA, a.s. 558 387 151 724 155 787 seminář

”Praktické uplatňování DPH podle pravidel platných v roce 2011.”

lektorka: Ing. Dagmar Fitříková
27. dubna 2011

lektorka: Ing. Dagmar Fitříková www.trisia.cz

GL-077

CZESŁAW LANG, DYREKTOR WYŚCIGU TOUR DE POLOGNE, DLA GŁOSU LUDU:

Ukraina była nie do zdarcia

Czesław Lang na rowerze już się chyba urodził. Dyrektor międzynarodowego wyścigu Tour de Pologne o emocjach i pejzażach oglądanych z siodelka rowera mógłby opowiadać godzinami. Wyluzowany i jak zawsze przyjaźnie nastawiony do dziennikarzy poświecił nam sporo czasu w trakcie swojej poniedziałkowej wizyty w cieszyńskim Ratuszu, gdzie uroczyście podpisano umowę w sprawie organizacji czwartego etapu 68. Tour de Pologne, który poprowadzi z Oświęcimia do Cieszyna. – Cieszę się z tego, że także w tym roku kolarze pojawią się w obu Cieszynach. Wiem, że po czeskiej stronie mieszka wielu Polaków – powiedział „Głosowi Ludu” jeden z najbardziej utytułowanym polskich kolarzy w historii.

Pozwoli pan, że od razu przejdę do trudnych pytań. Jak bardzo martwią pana ostatnie afery dopingowe w kolarstwie?

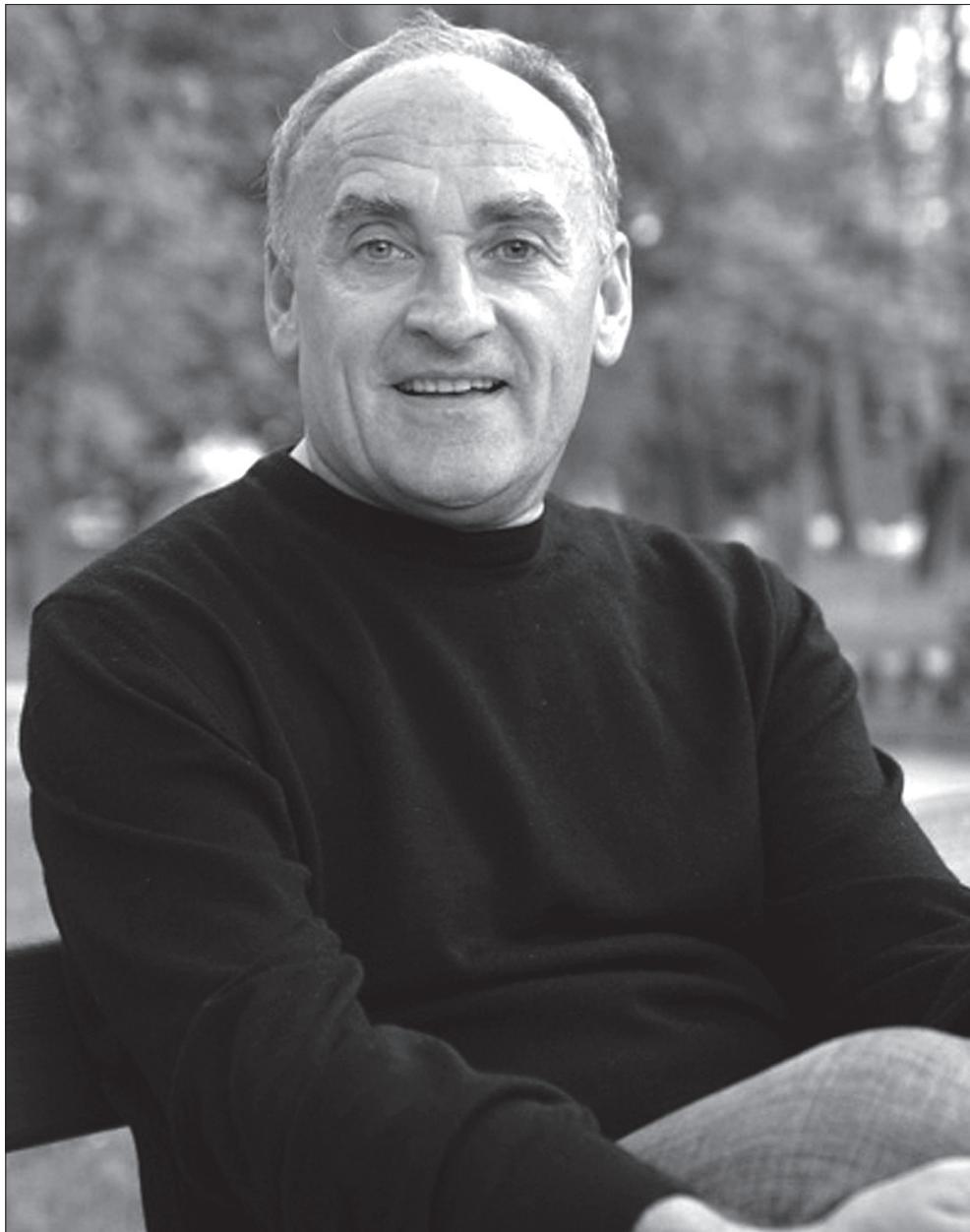
Martwią i to bardzo. Kolarstwo nie jest sportem typowo komercyjnym. Rywalizacja jest przystępna dla szerokiej rzeszy fanów. Nie ma biletów, kibice tak na dobrą sprawę mogą towarzyszyć swoim idolem przez cały wyścig. Całkiem inaczej wygląda futbol czy tenis. Na bilety, często w astronomicznych cenach, nie każdego stać, w kolarstwie tych barier ekonomicznych nie ma. Prawa autorskie do transmisji telewizyjnych też są inaczej prowadzone. To wszystko przekłada się na specyficzny charakter tego pięknego sportu, niestety w ostatnich latach tak mocno splamionego aferami dopingowymi. Proszę jednak zauważać, że właśnie w kolarstwie najzajadlej walka się z dopingiem, bo nikt nie chce prowadzić antyreklamy. Taka jedna drużyna startująca w Pro Tour kosztuje 40 milionów euro. To są astronomiczne sumy, których nikt nie zamierza tak sobie wyrzucić na śmiertnik. Reklama na koszulce kolarza to dla sponsorów największy skarb, tym bardziej wtedy, gdy taki zawodnik co chwilą pojawia się na ekranach telewizorów czy w gazetach. I wystarczy jedna afera, by to wszystko zdmuchnąć. Przykładów z ostatnich lat było kilka, najświeższa to ta z udziałem Alberto Contadora. Mam nadzieję, że nie opuści nas to duże zaangażowanie w walce z dopingiem, bo innej drogi nie ma. Reguły są jasno określone: nikt nie chce dopingu w kolarstwie, bo to cichy zabójca tego sportu. Walka zaczyna się już od samych zawodników, dyrektorów sportowych i sponsorów. Tego może goły okiem nie widać, bo afera dopingowa ma zawsze większą siłę przebicia w mediach, ale naprawdę wspólnymi siłami dążymy do ideału. A tym ideałem jest czyste kolarstwo i uczciwa rywalizacja.

Doczekamy się tego ideału?

Każdy zawodnik zdaje sobie sprawę z tego, że w każdej chwili może zostać zbadany, nawet poza sezonem. Strach jest w tym przypadku naszym największym sprzymierzeńcem. To także szansa dla młodych zawodników z Polski i Czech, bo rywalizacja w czołówce coraz bardziej się wyrównuje. Kolarstwo najlepsze afery ma już za sobą. Odeszli wtedy sponsorzy, było rzeczywiście niewesoło. Jeżeli dziś przyłapani zostanie na dopingu piłkarz, lekkoatleta i kolarz, to pierwsze stony gazet opisywać będą właśnie aferę dopingową kolarza. Dlaczego? Bo środowisko kolarskie samo naciska na dziennikarzy, by strzelali ostrymi pociskami. To jedyny sposób, jak pokazać światu, że doping w sporcie nie ma racji bytu.

Czy Tour de France i Giro już można wygrać bez „dopalaczy”?

Całym sercem wierzę, że tak. Są zmiany na lepsze i wszyscy widzą, że nie rzucamy słów na wiatr. Kolarz przyłapanego na dopingu ma w zasadzie zamknięte drzwi do dalszej kariery. Weźmy przykład przyłapanego na dopingu Alberto Contadora, trzykrotnego zwycięzcy Tour de France. Z nim już nikt nie będzie chciał na serio współpracować. W kolarstwie zaczyna się wszystko znów pięknie układać. Wyścigi robią się bardziej dramatyczne, bez przesady można stwierdzić, że nawet outsider może dziś wygrać etap. Kiedyś tak nie było. Najlepsi mieli dostęp do najlepszych lekarzy, a ci z kolei do najlepszych medyka-

Czesław Lang

Fot. ARC

mentów. Obecnie pojęcie „najlepsze medykamenty” to dla każdego kolarza najlepszy z możliwych wulgaryzmów.

Mówił pan, że obecny układ sprzyja młodemu kolarzom. Kto w Polsce może powtórzyć sukcesy Zenona Jaskuły z Tour de France albo wyczyny pana generacji?

Bardzo podoba mi się Michał Kwiatkowski. W młodzieżowych kategoriach wygrywał prawie wszystko, teraz pora, by pokazał, na co go stać w gronie zawodowców. I już pokazał, bo był na podium prestiżowego wyścigu Trzy Dni w Zachodniej Flandrii. Michał trafił w tym roku do silnej grupy Radioshack i licząc, że w tym sezonie nie powiedział jeszcze ostatniego słowa. To, że w ostatnich latach sporo słychać o młodych czeskich i polskich kolarzach w świecie, wynika także z faktu, że zmieniła się taktyka prowadzenia wyścigów. Kiedyś cała grupa miała tylko jednego lidera czy, jak kto woli, kapitana. I cały zespół był podporządkowany temu liderowi. A teraz wraca taka formuła, że ten, kto jest lepszy w danym momencie, to przejmuję pałeczkę w zespole. Nie kreuje się jednego nazwiska, ale kreuje się cały team jako jeden organizm. Na tym zyskał chociażby wspomniany przeze mnie Michał Kwiatkowski, który w Radioshack ma teraz bardzo dobrą pozycję, a przychodził do zespołu w roli żółtodzioba – byłego mistrza świata juniorów, ale w gronie zawodowców mimo wszystko żółtodzioba. I wystarczył jeden wyścig, by

cały team bił mu brawo. Kiedyś była ściśle określona hierarchia. Mogłeś czuć się silny, ale wygrywał ktoś inny. Jak lider zostawał w tyle, to cały zespół musiał na niego zaczekać. Nie mogłeś myśleć o swoim wyniku, tylko o tym, żeby tego lidera przywieźć do mety na jak najlepszej pozycji.

W dzieciństwie szarżował pan podobno na rowerze marki ukraińska. Tymczasem współczesne rowery to prawdziwe dzieła sztuki i istne cuda techniki. Jak bardzo zmieniły się wyścigowe rowery od czasów pańskiej wyczynowej kariery?

O dziwo, nie tak radykalnie, jak można by sądzić. Podstawy zostały takie same. Ten trójkąt pozostał, aczkolwiek były pomysły, aby ścigać się na leżącym, były nawet jeszcze bardziej zwariowane projekty. Współczesne rowery są leższe od tych z moich czasów, są wykonane z kosmicznych często materiałów, chociażby z włókna węglowego. Są jednak granice lekkości. Rower do wyścigów nie może ważyć mniej niż 6,8 kg. Takie są przepisy. Zresztą nie technika, a głowa zawodnika wygrywa wyścigi. Wciąż najważniejsze jest to, czy jesteś mocny, jak dobrze jesteś przygotowany do zawodów. To jest podstawa wszystkiego. A na marginesie, ta wspomniana przez pana ukraińska to był rower nie do zdarcia. Odkreślilem błotnik, bagażnik, żeby było przynajmniej trochę sportowo, i jeździłem. To był rower, na którym nauczyłem się jeździć. Miałem wtedy bodajże cztery lata.

CZESŁAW LANG

Urodzony 17 maja 1955 roku w Kołczygłowach. Medalista drużynowych mistrzostw świata w kolarstwie szosowym (brązowy medal w 1977 roku w Wenezueli, srebrny w 1979 roku w Holandii), wicemistrz olimpijski z Moskwą 1980. Był pierwszym zawodowcem w polskim kolarstwie (włoskie kluby GIS Gelati-Campagnolo i Del Tongo). Animator kolarstwa polskiego – z podupadającego Wyścigu Dookoła Polski, który długo był w cieniu Wyścigu Pokoju, uczynił imprezę rangi światowej. Tour de Pologne po latach doświadczeń i sukcesów awansował do prestiżowego cyklu Pro Tour. W wyścigu startują obecnie najlepsze ekipy świata. (jb)

Czy rower to miłość na całe życie?

Dokładnie, dodam jeszcze, że nadal pozostałem wierny rowerom szosowym i tak pozostańcie chyba do końca. Rower to po prostu świetny relaks i sposób na życie. Uważam, że w Polsce nadal za mało ludzi z niego korzysta. W Czechach zauważałem, że zdecydowanie więcej osób jeździ na dwóch kółkach. I jest u was gęstsza sieć ścieżek rowerowych. Nawet staruszki wózki do Lidl pojechały na rowerze, tego w Polsce nie ma na taką skalę. Widzę jednak zmiany na lepsze. Pojawiła się moda na rowery w naszym kraju.

Może to reakcja na zły stan polskich dróg i korki w miastach?

Z pewnością to jeden z pretekstów, aby kupić dobry rower. Jazda do pracy samochodem w takiej Warszawie to często istna makabria. Drugi powód, dla którego warto mieć rower, to także troska o własne zdrowie. Ludzie szukają dla siebie jakiejś pasji, a rower jest przecież doskonałym sposobem na poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej. Pejzaże, które zobaczyłem z siodelka swojego rowera, pozostają w pamięci na całe życie. Nie tylko te z wielkich wyścigów, ale także te z prywatnych podróży.

Powróćmy do tematu Tour de Pologne i przypomnijmy, że kolarze pojawią się 3 sierpnia także na ulicach Czeskiego Cieszyna, a meta czwartego etapu ponownie będzie na rynku w Cieszynie...

Zawsze o tym marzyłem. Cieszę się, że także w tym roku zawodnicy pojawią się w obu Cieszynach. Wiem, że po czeskiej stronie mieszka wielu Polaków. Tour de Pologne ma wymiar międzynarodowy, a przyjaźń polsko-czeska była tu od zawsze. Zresztą, taki Tour de France czy chociażby stary Wyścig Pokoju też miały zawsze charakter międzynarodowy. Burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slováček, mówił mi, że to dla Czeskiego Cieszyna duża nobilitacja. Dla nas też. Mam w Republice Czeskiej wielu serdecznych przyjaciół, wielu znajomych kolarzy i zawsze lubię wracać w te strony. Niewykluczone, że w przyszłości zaplanujemy nawet cały jeden etap po czeskiej stronie. W następnej edycji mamy w dodatku w kalendarzu Tour de Pologne o jeden etap więcej, a więc chętnie skorzystamy z ewentualnego zaproszenia któregoś z czeskich miast.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

SOBOTA 9 kwietnia

TVP 1

6.00 Narodowy Spis Powszechny 2011
6.35 Klub przyjaciół Myszki Miki
7.05 Hannah Montana (s.) 7.35 Rok w ogrodzie 8.00 Kawa czy herbata? 10.35 Aladyn - Powrót Dżafara 11.55 Złomek i błędny ognik 12.10 Koszmarny Karolek 12.25 Ziarno 13.00 Wiadomości 13.20 Z dalekiego kraju (film kopr.) 15.55 1920 - Wojna i miłość (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Wściekłe gary 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Smerfy 19.30 Wiadomości 20.20 Chichot losu 21.20 Katyń 23.30 Krawiec z Panamy (film kopr.) 1.30 Weekend Ostermana (film USA).

TVP 2

6.00 NSP 2011 6.35 Anna Dymna spotkajmy się 7.05 Poezja łączy ludzi 7.15 Flintstonowie 7.45 Mikołajek 8.05 Ogrodowa Dowborowa 8.35 M jak miłość (s.) 9.35 Barwy szczęścia (s.) 10.40 Licencja na wychowanie (s.) 12.50 Smaki czasu z Karolem Okrasą 13.20 Wideoteka dorosłego człowieka 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Rodzinka.pl 15.15 Kocham Cię, Polsko! 16.35 Słowo na niedzielę 16.50 Katastrofa 18.00 Panorama 18.55 Postaw na milion (teleturniej) 19.55 Bitwa na głosy 21.45 Zakonnica w przebraniu II - Powrót do habitu (komedia USA) 23.45 Hollywoodland (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.43 Info poranek 7.30 Serwis info 7.45 Rodzina Leśniewskich 8.15 Rozkminka 8.45 Lis Leon 9.43 Przegląd prasy 10.42 Info poranek 11.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 12.00 Smoleński 2010 13.30 Serwis info 15.00 Studio Wschód 16.15 Smoleński 2010 18.00 Ślązaków portret własny 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.00 Newsroom 21.00 Telekurier extra 22.15 Studio Lotto 22.24 Jej sukces 23.22 Gdzie rosną poziomki? 0.21 Ks. ptk Adam Pilch.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Przygody Animków 8.15 Nowe przygody Scooby'ego 8.45 Miś Yogi 9.15 Magazyn UEFA Champions League 9.45 Studio F1 11.15 Łabędziem by... (s.) 12.15 Tylko muzyka - Must be the music 13.45 Dom nie do poznania 14.45 Się kręci 15.30 Liga niezwykłych dżentelmenów (film kopr.) 17.45 Przygody Merlinia (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Daleko od noszy (s.) 20.00 Tylko muzyka - Must be the music 21.45 Wykiwać klawisza (komedia USA) 0.10 Nieodebrane połączenie (horror japoński).

TVC 1

6.00 Babar 6.25 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 6.50 Kid Detectives 7.15 Bimbuli 7.30 Podróż w kosmos 7.40 Dziesięć życia kota Titana (film nor.) 8.55 Wiadomości dla dzieci 9.10 Labirynt 9.45 Trzej muszkieterowie (film USA) 11.30 Film o filmie „Odchodzenie” 12.00 Tydzień w regionach 12.30 Auto Moto Styl 13.00 Pogotowie kulinarne 13.30 Sora (film kopr.) 15.20 Północ i Południe (s.) 16.10 Dempsey & Makepeace (s.) 17.00 Chłopaki w akcji (mag.) 17.30 Taksówka 18.00 Talk-show Jana Krausa 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Lucie Biala 011 (dok.) 21.20 Sherlock (film br.) 22.50 Trup jak ja (film USA) 0.25 California (s.) 0.55 Film o serialu „Żandarmie humoreski”.

TVC 2

6.10 Czar Rodopów 6.40 Koniec Czarnego barona (dok.) 7.30 Tech-

nika przeciwko terrorowi 8.30 Panorama 9.10 Nasza wieś (mag.) 9.30 Folklorika (mag.) 10.00 Poszukiwanie piosenki (mag.) 10.30 Tysiąc lat czeskiego myślistwa 10.55 Teatr żyje! (mag.) 11.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 11.40 Game Page (mag.) 12.05 Musicblok 12.35 Sabotaż (mag.) 13.10 Filmkompas (mag.) 13.40 Dzienniczek lektur 13.50 Świat ksiązka 14.20 Cudowna planeta (cykl dok.) 15.15 Tajny projekt: woda (dok.) 16.15 O języku czeskim 16.35 Księżna de Cleves (film kopr.) 18.30 Kultura.cz 19.00 Muzyka klasyczna 19.30 Terra musica (mag.) 20.00 Dzień Czeskiej Filharmonii 21.35 Piękne miasta 22.00 333 (mag.) 22.55 Słońce znów wschodzą (film chiń.) 0.55 Kosmopolis 1.20 Śladami Gandhiego.

NOVA

6.10 Rodzina piratów (s. anim.) 6.35 Roary: Samochodzik wyścigowy (s. anim.) 7.05 3-2-1 pingwiny! (s. anim.) 7.35 Spongebob Kanciastopory (s. anim.) 8.00 Obywatelskie judo 8.50 Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) 9.20 Czesko-słowacka SuperStar 12.00 Dzwon do TV Nova 12.30 Trzech facetów w podróży (film czes.) 14.30 But Melichar (film czes.) 15.50 Reggae na łodzie (film USA) 17.55 Obywatelskie judo 18.30 Przypisy (mag.) 19.30 Wiadomości 20.00 Złoty kompas (film kopr.) 22.20 Liberatory (film USA) 0.20 Nietoperze: Krwawe żniwa (film USA).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.35 Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) 8.05 M.A.S.H. (s.) 8.35 Salon samochodowy 9.45 Farmer szuka żony (reality show) 10.50 Zawód: pan młody (film USA) 13.20 Goryle we mgle (film USA) 16.05 Julie Lescaut (s.) 18.00 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Ja, ty i on (film USA) 22.25 Rambo II (film USA) 0.25 28 tygodni później (film kopr.) 2.20 Dzwon do jasnowidza.

NIEDZIELA 10 kwietnia

TVP 1

6.00 Narodowy Spis Powszechny 2011 6.30 Smerfy 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Kawa czy herbata? 10.00 Smoleński 2010-2011 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 14.15 Miłość trwa wiecznie (film USA) 15.50 Dies Luctus - dni żałoby, dni smutku 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.25 Smoleński 2010 - Pamiętamy 19.00 Moi przyjaciele - Tygrys i Kubuś 19.30 Wiadomości 20.15 Pan Tadeusz 22.50 Wiadomości - wydanie specjalne 23.05 Wieczór (film kopr.).

TVP 2

6.10 Natura się o(d)płaca 6.35 M jak miłość (s.) 7.35 Barwy szczęścia (s.) 8.40 Wajrak na tropie 9.40 W 80 ogrodów dookoła świata (dok. bryt.) 10.55 Wojciech Cejrowski boso przez świat 11.25 Makłowicz w podróży 12.05 Dzwonnik z Notre Dame (dramat USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Muszka, Marylka, Maria 15.10 Szansa na sukces 16.15 Na dobrze i na złe (s.) 17.15 Rok po 18.00 Panorama 19.00 Stan umysłu 20.00 Jednego serca 21.15 88 minut (film kopr.) 23.10 Magazyn Ekstraklasy 23.45 W polskim kinie 0.30 W potrzasku (film franc.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.41 Info poranek 7.00 Za kulisami PRL 8.00 Smoleński 2010 10.00 Serwis info 13.00 Msza święta w Bazylei Archikatedralnej

15.00 Smoleński 2010 16.00 Myślenie dozwolone 17.00 Byli ze Śląska 17.25 596 dni 18.00 Rozmowy z ks. Tischnerem 18.20 Sylwetki ofiar katastrofy smoleńskiej 18.30 Aktualności 19.20 W poszukiwaniu drogi 20.00 Reportaż TVP Info 20.52 Młodzież kontra 23.00 Sportowa niedziela 23.23 Smoleński lot 0.27 Za kulisami PRL 0.55 Myślenie dozwolone.

POLSAT

7.00 Scooby Doo, gdzie jesteś? 7.25 Kaczor Donald przedstawia 8.30 Tom i Jerry 9.00 Scooby Doo 9.30 Studio F1 10.00 Grand Prix Malezji 12.15 Spacer w chmurach (film kopr.) 14.10 Elizabethtown (film USA) 16.50 Szpilki na Giewoncie (s.) 17.50 Hotel 52 (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Wspomnienie o Piotrze Nurowskim 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.00 Kości (s.) 23.00 Tomasz Adamek - Kevin McBride.

TVC 1

5.55 Piękna czarodziejka 6.30 Trojaczki 7.00 Tajemnica wiklinowego koszyka (s.) 7.30 Studio Kolega 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Taka zwykła rodzina (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Słowo na niedzielę 13.05 Bajka na życzenie 14.05 Świat TVC 14.30 Ścisłe tajne premiery (film czes.) 15.55 Ciąg dalszy nastąpi 16.35 Karetka (s.) 17.35 Film o filmie „Snowboardzści” 17.55 Arabela (s.) 18.30 Gdzie pieniądze pomagają 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 3 plus 1 z Mirosławem Donutilem 21.20 168 godzin 21.50 Przedsiębiorca (film czes.) 23.30 Świat TVC 23.55 Harry, twoj prawdziwy przyjaciel (film fr.) 1.50 Wszystko-party.

TVC 2

5.50 Magazyn religijny 6.20 Chcesz je? 6.25 Podróżomania 6.55 Kolory życia (mag.) 7.50 Historie domów 8.20 Stop 8.30 Panorama 9.10 Poszukiwanie czasu utraconego 9.30 Piękne miasta 10.00 Żyjemy z wiarą 10.30 Dołącz do nas 10.40 Nie poddawaj się 11.00 Świat sztuki: Catherine Deneuve 12.00 Chcesz mnie? 12.15 Masz mnie! 12.30 Królestwo dzikiej natury: Figowiec 13.05 Skarby świata 13.15 Oman 13.35 10 wieków architektury 13.50 Architektura interierów 14.45 Muzyczne włóczęgi ze Z. Mahlerem 15.00 Znajujące strony rodzinne 15.20 Kamera w podróży: Prowansja 16.20 Mity i fakty historii (cykl dok.) 17.05 Magazyn chrześcijański 17.30 Magazyn religijny 18.00 Przez ucho igielne 18.30 Kultura.cz 19.00 Magazyn muzyczny 19.30 Solo dla... Vlasty Tręśniaka 20.00 Magnesia Litera (transmisja) 21.20 Na pływalni z K. Bittmanową 21.45 Dom z piasku i mgły (film USA) 23.50 Czysta krew (s.) 0.45 Babel 1.10 Musicblok.

NOVA

5.50 Roary: samochodzik wyścigowy (s. anim.) 6.05 Batman zwycięzca (s. anim.) 6.30 Avengers (s. anim.) 6.55 Spongebob Kanciastopory (s. anim.) 7.55 Przysmaki Babicy 8.35 Przypisy (mag.) 9.30 Formuła 1 - Grand Prix Malezji (transmisja) 12.05 Jas Fasola (s.) 12.35 Cast Away - poza światem (film USA) 15.25 Hogo foto Homolka (film czes.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 Przysmaki Babicy (mag.) 18.20 Poradnik domowy 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czesko-słowacka SuperStar 22.45 Odpryski 23.10 Mr. Johnson (film czes.) 0.55 Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.30 Scooby Doo, gdzie jesteś? 9.00 Rodzina zastępcza plus 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Małanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Linia życia (s.) 12.00 Dom nie do poznania 13.00 Ostry dyżur (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Małanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Linia życia (s.) 20.00 Hancock (film USA) 22.00 Pościg pod ostrzałem (film kanad.) 0.00 Journeyman - podróżnik w czasie (film USA).

TVC 1

5.59 Dzień dobry z Jedynką 8.30 Cza-

(s. anim.) 7.40 Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) 8.10 Świat ogarnięty wojną (s. dok.) 9.20 Świat 2011 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.45 Poradnik domowy 12.55 Zbrodnie niedoskonale (s.) 13.55 John Tucker musi odejść (film USA) 15.55 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Masz minutę (pr. roz.) 21.10 Szefowa (reality show) 22.55 Wielkie kino (film USA) 0.55 Show R. Genzera i M. Suchánka 1.45 Zabójcze umysły (s.).

PONIEDZIAŁEK 11 kwietnia

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.10 Polityka przy kawie 8.25 Z przygodą na ty 8.50 Pocoyo 9.10 Aladyn - Powrót Dżafara 10.25 Koszmarny Karolek 10.45 Wściekłe gary 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Siódme niebo (s.) 13.40 Plebania (s.) 14.05 Klan (s.) 14.35 Kabaretowe hity 15.00 Wiadomości 15.15 Kabaretowa Jedynka 15.50 Moda na sukces (s.) 16.35 Cetownik 17.00 Teleexpress 17.25 Plebania (s.) 17.55 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.10 To Timmy! 19.30 Wiadomości 20.05 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski - Rajd Świdnicki 20.20 Afryka, moja miłość 22.05 Głosy wewnętrzne 23.30 Pragnę cię (film bryt.) 1.00 Faceci na topie.

TVC 2

6.00 NSP 2011 Dla przyszłości 6.30 Pytając o Boga 6.55 Grzech? 7.30 Na dobrze i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.55 Aleja gwiazd 11.55 Sztuka życia 12.20 Sierociniec dla orangutanów 12.55 Pytając o Boga 13.20 Ogrodowa Dowborowa 13.55 Postaw na milion (teleturniej) 14.55 Na dobrze i na złe (s.) 16.00 Panorama świat 16.15 Gorący temat 16.30 Czas honoru 17.25 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.00 Panorama 18.40 Bitwa na głosy z planu 19.00 Licencja na wychowanie (s.) 19.35 Sąsiedzi (s.) 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Tomasz Lis na żywo 22.55 Zabójcze umysły 23.50 List do mordercy (film USA) 1.30 Meksykańska wojna narkotykowa (dok. bryt.).

TVP 3

6.00 Info poranek 6.53 Info traffic 7.48 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 9.22 Info poranek 10.12 Biznes otwarcie dnia 10.23 Info poranek 10.50 Gość poranka 12.17 Biznes 13.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Schlesien Journal 17.20 TV Katowice zaprasza 17.35 Kroniki miejskie 17.45 Forum regionu 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 19.20 Byłem lumpem 20.10 Minęła 20-ta 21.06 Telekurier 22.30 Info dziennik gość 23.50 Sportowy wieczór.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.30 Scooby Doo, gdzie jesteś? 9.00 Rodzina zastępcza plus 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Małanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Linia życia (s.) 12.00 Dom nie do poznania 13.00 Ostry dyżur (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Małanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.)

ŻYCZENIA

W tych dniach obchodzi jubileusz życiowy

pani MARIA BYSTRON

ze Stonawy. Więzankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz wielu radosnych chwil w kręgu rodzinnym życzą najbliżsi.

RK-058

Dnia 9. 4. 2011 obchodzą 50. rocznicę ślubu

państwo MARIA i LEOPOLD PAWLASOWIE

z Karwiny-Nowego Miasta. Z okazji Złotych Godów życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą córka i syn z rodzinami. Do życzeń dołącza siostra z rodziną.

RK-053

11 kwietnia 2011 mija ósma rocznica śmierci Nieodążowanego

JANA RUSNOKA

historyka i publicysty, naszego Męża, Ojca, Dziadka, Brata, Szwagra i Teścia. Wszystkich, którzy zachowali Go w swojej pamięci, o chwilę wspomnień prosi najbliższą rodzinę.

GL-228

Dnia 11. 4. 2011 obchodziły swoje 85. urodziny nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Krewna i Znajoma

śp. EUGENIA ŻMIJOWA

Zaś 16. 7. 2011 minie 11 lat, kiedy nas na zawsze opuściła. O chwilę wspomnień i zadumy proszą córka i syn z rodzinami.

GL-216

WSPOMNIENIA

Dnia 8. 4. 2011 minęła 10. rocznica śmierci naszego Drogięgo

śp. RAFAŁA BYSTRONIA

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

AD-028

Może to Ty, Matko, na niebie jesteś tymi gwiazdami kilkoma?

Dnia 11. 4. 2011 minie setna rocznica urodzin naszej Ukołanej Mamy i Babci

śp. HERMINY JACAK

z domu Szotkowskiej z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają córki Jadwiga i Wanda z rodzinami.

GL-221

Dnia 13. 4. 2011 minie 10. rocznica śmierci

śp. ANTONIEGO KOŻUSZNIKA

z Hawierzowa-Błędowic. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-210

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Tartuffe (9, godz. 17.30); Arthurovo bolero (10, godz. 17.30).

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Sucker Punch (9, 10, godz. 15.30; 11, godz. 17.45); Tożsamość Willa (9, 10, godz. 17.45; 11, godz. 20.00); Władcy umysłów (9, 10, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Podróże Guiliwera (9, 10, godz. 18.30); Piękna (11, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Miś Yogi (9, 10, godz. 15.30); Jestem numerem cztery (9, 10, godz. 17.30); Sekrety i grzeszki (9, 10, godz. 20.00); Sex story (11, godz. 17.30); Pouta (11, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Wariete (9, 10, godz. 17.00); Green hornet (9, 10, godz. 19.00); **BYSTRZYCA:** Niewinność (9, godz. 19.00); **JABLONKÓW:** Czarny łabędź (10, godz. 17.00, 19.00); **CIESZYN - Piast:** Safari (9-11, godz. 14.45); Jeż Jerzy (9-11, godz. 16.30, 20.30); Ludezie Boga (9-11, godz. 18.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT 24, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza w środę 20. 4. o godz. 16.00 na prelekcję Franciszka Chowańca pt. „Wyspy Hawajskie” do Domu PZKO. Wstępne dobrowolne.

▲ PSP informuje o możliwości zamówienia i zakupienia biletów na 12. FPD w Hawierzowie, który odbędzie się 14. 5. Inf: 596 434 093, 739 652 677.

CIERLICKO-STANISŁOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na wystawę robót ręcznych do DPZW na Kościelcu w dniach: 16. 4. w godz. 14-18 oraz 17. 4. w godz. 9-18. W sobotę 16. 4. o godz. 14.30 program dzieci ze szkoły i przedszkola z Cierlicka.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 12. 4. o godz. 15.30.

KARWINA-N. MIASTO – MK PZKO zaprasza 14. 4. o godz. 16.00 na spotkanie z malarzem-plastykiem Władysławem Ćmielem do świetlicy Koła. W programie wspomnienia o Galerii Magal i jej wystawach oraz twórczości artystycznej autora.

KLUB SENIORA PRZYJAŹN – Zaprasza swoich członków i przyjaciół na spotkanie w poniedziałek 11. 4. o godz. 17.45 do sali PZKO we Frysztacie. W programie prelekcja A. Bizonia – Brazylia, Kanada.

LIGOTKA KAMERALNA – Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz” zaprasza 9. 4. na wystawę pokazową wielkanocną w godz. 9-18 do Domu Kultury. W programie wystąpią dzieci szkół i ŚKEAW.

Od godz. 18.00 koncert pt. „Jarní koncert pěveckých sborů” – z gimnazjum w Karwinie oraz „Dívčí komorní sbor” z Trzyńca.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na koncert klezmerskiej kapeli „Simcha” w sobotę 16. 4. o godz. 17.00 w Domu PZKO im. A. Wawrosza w Trzyńcu na Tarasie. Wstępne dobrowolne.

ODDZIAŁ LITERATURY POLSKIEJ BIBLIOTEKI REGIONALNEJ KARWINA

– Zprasza wszystkich amatorów krzyżówek na XVI edycję konkursu o tytuł Mistra krzyżówek „Przekroju”. Impreza odbędzie się w środę 13. 4. o godz. 16.00 w bibliotece na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Zgłoszenia przyjmujemy pod nr tel. 596 312 477, 724 751 002, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz albo osobiście.

UWAGA SENIORZYHPC! – Zebrańcie kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się w środę 13. 4. o godz. 10.00. Zbiórka na rynku we Frysztacie. W programie zwiedzenie wystawy pt. „Polacy na Zaolziu”.

UWAGA UCZESTNICY XVII PRZEGŁĄDU CIESZYŃSKIEJ PIEŚNI LUDOWEJ! – Organizatorzy konkursu informują, że przesłuchania w tegorocznej edycji odbędą się tylko w środę 13. 4. od godz. 9.00 w sali widowiskowej Domu Narodowego w Cieszynie.

WĘDRYNIA – MK PZKO zaprasza 9. 4. o godz. 18.00 do Czytelni na przedstawienie teatralne pt. „Siedem obrazów Don Kichota”, które zaprezentuje zespół teatralny z Rzeszowa.

ZAPISY

KARWINA – Dyrekcja Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Karwinie ogłasza zapisy do przedszkola na rok szkolny 2011/2012 we wtorek 19. 4. w godz. 9.00-11.30 oraz 12.30-16.00 oraz w środę 20. 4. w godz. 13-16. Potrzebne są akt urodzenia dziecka oraz dowód osobisty jednego z rodziców.

GRÓDEK – Nowoczesne, rodzinne Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Gródku zaprasza do zapi-

sów 15. 4. w godz. 8-16 w budynku przedszkola. Małe Ekoludki czekają na swoich młodszych kolegów.

OFERTY

TRANSPORT: WĘGLA, flotu, mułu ze składów węgla z polskiego Cieszyna. Gwarantowana jakość towaru. Kontakt tel.: +48 660 670 288.

GL-222

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770.

GL-053

MALOWANIE, PRACE MURARSKIE, łazienki, płyty gipsowe. Tel.: 603 854 651.

GL-068

MALOWANIE DACHÓW (3-x lakier, 120/m²), gwarancja. Balicki, tel.: 732 383 700, 558 742 469.

GL-176

KUPIĘ STARE PRZEDWOJENNE RZECZY polskie, czechosłowackie, niemieckie, austro-węgierskie, rosyjskie itd., książki, pocztówki, monety-banknoty, wojskowe – strażackie rzeczy i odznaczenia,

mundury, bagnety, hełmy, dokumenty, fotografie, medale, zegary, starą biżuterię, meble, obrazy, zabawki, figurki porcelanowe. Tel.: 776 285 749 (czeski), +48 792 517 388 (polski).

GL-230

WYSTAWY

CZESKI CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 29. 4. wystawa pt. „Cieszyńskie wydarzenia XIX-XXI wieku”. Czynna w dni powszednie: 8-15.

DUŻA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 10. 4. wystawa Oldřicha Kodeša pt. „Výběr z tvorby”. Czynna po-pt: 9-15.

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY, Karwina: do 27. 4. wystawa Renaty Filipowej pt. „Malowanie, art-protis, pet-art”. Czynna: po, śr, pt: 9-15, wt, czt: 9-19.

Kamieniarstwo WRZOS**Z SERCA WIELKIE RZECZY**

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej

WYJĄTKOWA OFERTA I PROFESJONALIZM

Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Hažlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479,

+48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Firmy budowlane**SWABUD i SWAKON**

docięplanie elewacji, podbitki (palubky), wymiana okien PCV

przyjmujemy zlecenia na 2011 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien (zelená úsporám)

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyń, Puńcowska 93 www.swabud.cz

GL-902

KAMIENIARSTWO z Polski

Pomnik + cokół 10 000 kcz Komórka CZ 604 381 258

GL-218

GL-191

Kolejne gwiazdy na Zlatej Tretrze

Wszystko wskazuje na to, że jubileuszowa 50. Złota Tretra będzie najbardziej udanym lekkoatletycznym mityngiem w Czechach na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Impreza zaplanowana na 31 maja w Ostrawie Witkowicach obiecuje nie lada emocje. Już dziś wiadomo, że w Ostrawie ponownie pojawi się Jamajczyk Usain Bolt, który według nieoficjalnych jeszcze informacji pobiegnie na swoim koronnym dystansie 100 m. Do pierwszych planowych postaci mityngu należy też Kenijczyk David Rudisha – rekordzista świata na dystansie 800 m wystartuje w Ostrawie w biegu na 1000 m. Z polskich zawodników udział w mityngu potwierdziła tyczkarka Monika Pyrek i młociarka Anita Włodarczyk. Rywalizacja w rzucie młotem tradycyjnie odbędzie się dzień wcześniej, w poniedziałek 30 maja.

Tegoroczna, jubileuszowa oprawa Złotej Tretry, skłania do refleksji. W charakterze gości honorowych przyjadą do Ostrawy gwiazdy minionych dekad, z zaproszenia skorzystali też sportowcy niekoniecznie blisko związani z samym mityngiem. Z dziennikarzami i kibicami spotkają się m.in. ukraiński tyczkarz Sergiej Bubka, czeski tenisista Ivan Lendl, polskiego akcentu bronić będzie Irena Szewińska. – W ramach jubileuszowych obchodów wprowadzimy też na rynek pamiątkowe medale, płyty dvd, dla miłośników sportowych statystyk będą do dyspozycji kompletnie wyniki ze wszystkich edycji Złotej Tretry – powiedział nam Alfons Juck, menedżer mityngu.

Złota Tretra po raz kolejny zaszufladowana jest do cyklu IAAF World Challenge, a to gwarancja startu w imprezie największych gwiazd światowej lekkoatletyki. Jak już informowaliśmy w jednym z poprzednich numerów „GL”, fenomenalny jamajski sprinter Usain Bolt pojawi się w Ostrawie po raz piąty w

David Rudisha (na czele) to kolejna duża gwiazda jubileuszowej Złotej Tretry.

karierze. – W ostatnich trzech latach Bolt należy jednak do najdroższych sportowców planety i startuje tylko w wybranych mityngach – podkreślił Juck. Na ostatniej konferencji prasowej w Ostrawie odtajniono nazwiska kolejnych zawodników z „lekkoatletycznej ekstraklasy światowej”. Kenijski biegacz David Rudisha to nie tylko rekordzista świata na 800 m, ale także triumfator plebiscytu federacji IAAF na najlepszego lekkoatletę sezonu 2010. Rudisha w Złotej Tretrze pojawi się po raz czwarty, tym razem na nieco nietypowym dla siebie dystansie 1000 m. – To mój debiut na 1000 m i cieszę się z tego, że po raz pierwszy zaliczę ten dystans właśnie

w Ostrawie. Złota Tretra to jeden z moich ulubionych mityngów w Europie – powiedział dziennikarzom Rudisha.

Po czterech latach przerwy powraca na Złotej Tretrze rywalizacja w sektorze skoku wzwyż mężczyzn. I od razu z najlepszymi zawodnikami tegorocznego rankingu. Na stadionie w Ostrawie-Witkowicach nie zabraknie lidera rankingu i zarazem najlepszego skocza ostatnich sezonów – Rosjanina Iwana Uchowa. W naszym regionie Uchow do tej pory pojawił się tylko w halowych mityngach serii „Morawska Tour” (rok temu był gwiazdą Beskidzkiej Poprzeczki w Trzyńcu). Teraz kibice

mają idealną okazję zobaczyć tego skocza na żywo pod gołym niebem. – Do startu w Ostrawie namówił mnie mój trener Klugin. Początkowo chciałem rozpocząć sezon dopiero w Lidze Diamentowej w Eugene – przyznał Uchow. Rekord witkowickiego stadionu w skoku wzwyż wynosi 232 cm i należy do Czecha Tomáša Janků. Głównym rywalem Rosjanina w Złotej Tretrze będzie inny czeski skoczek, Jaroslav Bába. Srebrny medalista ostatnich halowych mistrzostw Europy zamierza powalczyć nie tylko z Uchowem, ale także z rekordem swojego byłego kolegi z reprezentacji.

JANUSZ BITTMAR

OFERTA

HOKEJ – 4. FINAŁOWY MECZ TIPSPORT EKSTRALIGI: Witkowice – Trzyniec (dziś, 18.10).

PIŁKA NOŻNA – II LIGA: Fotbal Trzyniec – SK Kladno (dziś, 10.15), MFK Karwina – Sezimovo Ústí (jutro, 16.30). **DYWIZJA:** Hawierzów – Krawarze (dziś, 14.30), Orłowa – Mohelnice, Bystrzyca pod Hostyniem – L. Piotrowice (dziś, 15.30).

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA: Cz. Cieszyń – Frydlant, Haj – Dziećmorowice (dziś, 15.30), Bogumin – Frenštát (jutro, 15.30). **I A KLASA:** Karwina B – Bystrzyca, Veřovice – Stonawa, Brusperk – Olbrachcice (dziś, 15.30), Raszkowice – Śmiłowice, Vlčovice – Sucha Góra (jutro, 15.30). **IB KLASA:** Sedliszcze – Cierlicko, Wędrynia – Lutynia Dolna, Frydek-Mistek B – Mosty (dziś, 15.30), Jabłonków – Gnojnik, Nydek – Dobra, Gródek – Oldřichowice, Niebory – Datynie Dolne (jutro, 15.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** TJ Pietwałd – ČSAD Hawierzów, Sn Orłowa – F. Orłowa, Dąbrowa – Wierzniowice, Žuków G. – G. Błedowice, Bogumin B – Sj Pietwałd (dziś, 15.30), I. Piotrowice – Sj Rychwałd (jutro, 15.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Toszonowice – Luczina (dziś, 15.30), Nawsie – Frydlant B, Piasek – Dobratice (jutro, 15.30). (jb)

W SKRÓCIE

TORPEDO WRACA DO EKSTRALIGI. Unihokeiści klubu Torpedo Hawierzów fetują powrót do ekstraligi. Hawierzowianie w finale 1. ligi pokonali w najkrótszym możliwym czasie Otrokowice, wygrywając wszystkie trzy mecze. „Kropkę nad i” postawiło Torpedo w wygranym 7:3 wyjazdowym spotkaniu. – Zespół zasłużył na awans do elitarnego grona – powiedział nam jeden z bohaterów hawierzowskiego Torpeda, napastnik Pavel Kožušník. Jego strzał na 7:3 był zarazem i ostatnim golem hawierzowskiego klubu w 1. lidze.

* * *

PUCHAR ŚWIATA W SIATKÓWCE W POLSCE? Jeśli Japonia zrezygnuje z organizacji Pucharu Świata, Polska jest gotowa ją zastąpić. Puchar Świata kobiet ma się odbyć od 4 do 18 listopada w różnych japońskich miastach. Od 20 listopada rywalizację w tych rozgrywkach mają rozpocząć, także w Japonii, mężczyźni (20. 11-4. 12). W obu imprezach najprawdopodobniej zagrają reprezentacje Polski – jeśli nie zakwalifikują się do startu w mistrzostwach Europy, mają obiecane od FIVB dzikie karty. Po kataklizmie, który kilka tygodni temu nawiedził Kraj Kwitnącej Wiśni, organizacja Pucharów Świata stanęła pod znakiem zapytania. Pojawili się już nawet rezerwowe kandydatury. Oprócz Polski zgłosili się też Rosja, Włochy, Brazylia i Turcja.

* * *

RANKING UCI: GOŁAŚ NA 87. MIEJSCU. Australijczyk Matthew Goss (HTC-Highroad) prowadzi w najnowszym rankingu Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI), drugi w klasyfikacji jest Włoch Michele Scarponi (Lampre). Na trzecie miejsce awansował Szwajcar Fabian Cancellara (Leopard). Aktualny ranking uwzględnia siedem tegorocznych wyścigów z kalendarza UCI World Tour. W sumie klasyfikacja obejmuje 91 kolarzy, wśród nich jest jeden Polak – Michał Gołaś (Vancansoleil), który zajmuje 87. pozycję. Jeden punkt wywalczył w wyścigu Dookoła Katalonii. (jb)

REKLAMA

F:CLUB, LIPOVÁ 1965, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, WWW.FCLUB.CZ, FCLUB@FCLUB.CZ; TEL.: 558 772 297; 777 795 149

• KURSY PILATESA
Kursy Pilatesa prowadzone przez doświadczoną fizykoterapeutkę i lektorkę.
Cena promocyjna – Karnet / 10 lekcji - jedyne 800 CZK.

• KURSY JOGI
Kursy Jogi prowadzi doświadczona lektorka Jogi (Joga w życiu codziennym).
Cena promocyjna – Karnet / 10 lekcji - jedyne 800 CZK.

• ĆWIĘCIA DLA KOBIET W CIĄŻY
Ćwiczenia dla kobiet w ciąży prowadzone przez doświadczoną położną.
Cena promocyjna – Karnet / 10 lekcji - jedyne 800 CZK lub 1 lekcja 100 CZK.

**Następne pytanie w konkursie o miesięczny karnet w F:Clubie to:
Jaką marką masek wypożyczona jest siłownia w F:Clubie?**

Odpowiedzi prosimy przesyłać pod adres fclub@fclub.cz do 14 kwietnia 2011

www.fclub.cz

PROMOCJA!!!
PILATES, JOGA,
KOBIETY W CIĄŻY

GODZINY OTWARCIA
PO - PIA: 6:00 - 22:00
SO - NIE: 9:00 - 18:00